

LEGEA DIALOGULUI SOCIAL – NR. 62/ 10.05.2011

In vigoare cu data de: 13.05.2011

TITLUL I. Dispozitii generale

Art. 1 In intelesul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

a) parteneri sociali – sindicate sau organizatii sindicale, angajatori ori organizatii patronale, precum si reprezentantii autoritatilor administratiei publice, care interactioneaza in procesul de dialog social;

b) dialog social – procesul voluntar prin care partenerii sociali se informeaza, se consulta si negociaza in vederea stabilirii unor acorduri in probleme de interes comun;

(i) informare – transmiterea de date de catre angajator catre sindicat sau, dupa caz, catre reprezentantii alesi ai angajatilor, pentru a le permite sa se familiarizeze cu problematica dezbaterii si sa o examineze in cunostinta de cauza;

(ii) consultare – schimbul de opinii in cadrul dialogului social;

(iii) negociere colectiva – negocierea dintre angajator sau organizatia patronala si sindicat ori organizatia sindicala sau reprezentatii angajatilor, dupa caz, care urmareste reglementarea relatiilor de munca ori de serviciu dintre cele doua parti, precum si orice alte acorduri in probleme de interes comun;

c) dialog social bipartit – dialogul desfasurat numai intre sindicate sau organizatii sindicale si angajatori ori organizatii patronale;

d) dialog social tripartit – dialogul desfasurat intre sindicate sau organizatii sindicale, angajatori ori organizatii patronale si autoritatile administratiei publice;

e) angajator – persoana fizica sau juridica ce poate, potrivit legii, sa angajeze forta de munca pe baza de contract individual de munca ori raport de serviciu;

f) organizatie patronala – organizatia patronilor, autonoma, fara caracter politic, infiintata in baza principiului liberei asocieri, ca persoana juridica de drept privat, fara scop patrimonial, constituita in scopul apararii si promovarii drepturilor si intereselor comune ale membrilor sai, prevazute de dispozitiile legale in vigoare, pactele, tratatele si conventiile internationale la care Romania este parte, precum si de statutele proprii;

g) angajat – persoana fizica, parte a unui contract individual de munca ori raport de serviciu, care presteaza munca pentru si sub autoritatea unui angajator si beneficiaza de drepturile prevazute de lege, precum si de prevederile contractelor sau acordurilor colective de munca aplicabile;

h) reprezentanti ai angajatilor – cei alesi si mandatati de catre angajati sa ii reprezinte pe acestia, potrivit legii;

i) contract colectiv de munca – conventia incheiata in forma scrisa intre angajator sau organizatia patronala si reprezentantii angajatilor, prin care se stabilesc clauze privind drepturile si obligatiile ce decurg din relatiile de munca. Prin incheierea contractelor colective de munca se urmareste promovarea si apararea intereselor partilor semnatare, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de munca, in vederea asigurarii pacii sociale;

j) acord colectiv – conventia incheiata in forma scrisa intre organizatiile sindicale ale functionarilor publici sau ale functionarilor publici cu statut special, reprezentantii acestora si reprezentantii autoritatii ori institutiei publice;

k) unitate – persoana juridica care angajeaza nemijlocit forta de munca;

l) grup de unitati – forma de structurare in vederea negocierii colective la acest nivel. Se poate constitui din doua sau mai multe unitati care au acelasi obiect principal de activitate conform codului din Clasificarea activitatilor din economia nationala, denumit in continuare cod CAEN.

Companiile nationale, regiile autonome, institutiile sau autoritatile publice pot constitui grupuri de unitati daca au in componenta, in subordine ori in coordonare alte persoane juridice care angajeaza forta de munca;

m) depozitar al contractului colectiv de munca – autoritatea publica competenta sa inregistreze contractul colectiv de munca;

n) conflict de munca – conflictul dintre angajati si angajatori privind interesele cu caracter economic, profesional sau social ori drepturile rezultate din desfasurarea raporturilor de munca sau de serviciu. Conflictele de munca pot fi colective sau individuale;

o) conflict colectiv de munca – conflictul de munca ce intervine intre angajati si angajatori care are ca obiect inceperea, desfasurarea sau incheierea negocierilor privind contractele ori acordurile colective de munca;

p) conflict individual de munca – conflictul de munca ce are ca obiect exercitarea unor drepturi sau indeplinirea unor obligatii care decurg din contractele individuale si colective de munca ori din acordurile colective de munca si raporturile de serviciu ale functionarilor publici, precum si din legi sau din alte acte normative. De asemenea, sunt considerate conflicte individuale de munca urmatoarele:

(i) conflictele in legatura cu plata unor despagubiri pentru acoperirea prejudiciilor cauzate de parti prin neindeplinirea sau indeplinirea necorespunzatoare a obligatiilor stabilite prin contractul individual de munca ori raportul de serviciu;

(ii) conflictele in legatura cu constatarea nulitatii contractelor individuale de munca ori a unor clauze ale acestora;

(iii) conflictele in legatura cu constatarea incetarii raporturilor de serviciu ori a unor clauze ale acestora;

q) parti indreptatite sa negocieze un contract colectiv de munca – angajatori, organizatii patronale sau organizatii sindicale care intrunesc conditiile legale pentru a participa la negocierea unui contract colectiv de munca;

r) sectoare de activitate – sectoarele economiei nationale care grupeaza domenii de activitate definite conform codului CAEN. Sectoarele de activitate se stabilesc prin hotarare a Guvernului, dupa consultarea partenerilor sociali;

s) recunoastere reciproca – acordul voluntar prin care partenerii isi recunosc unul altuia legitimitatea in vederea stabilirii unui demers comun;

t) reprezentativitate – atribut al organizatiilor sindicale sau patronale dobandit potrivit prevederilor prezentei legi, care confera statutul de partener social abilitat sa isi reprezinte membrii in cadrul dialogului social institutionalizat;

u) organizatie sindicala – denumire generica pentru sindicat, federatie sau confederatie sindicala. Se constituie pe baza dreptului de libera asociere, in scopul apararii drepturilor prevazute in legislatia nationala, in contractele colective si individuale de munca sau in acordurile colective de munca, precum si in pactele, tratatele si conventiile internationale la care Romania este parte, pentru promovarea intereselor profesionale, economice si sociale ale membrilor sai;

v) patron – persoana juridica inmatriculata, persoana fizica autorizata potrivit legii sau persoana care exercita potrivit legii o meserie ori profesiune in mod independent, care administreaza si utilizeaza capital in scopul obtinerii de profit in conditii de concurenta si care angajeaza munca salariata;

w) sindicat – forma de organizare voluntara a angajatilor, in scopul apararii drepturilor si promovarii intereselor lor profesionale, economice si sociale in relatia cu angajatorul.

TITLUL II Organizatiile sindicale

CAP. I Dispozitii generale

Art. 2 (1) Organizatiile sindicale sunt independente fata de autoritatile publice, de partidele politice si de organizatiile patronale.

(2) Organizatiile sindicale nu pot desfasura activitati cu caracter politic.

Art. 3 (1) Persoanele incadrate cu contract individual de munca, functionarii publici si functionarii publici cu statut special in conditiile legii, membrii cooperatori si agricultorii incadrati in munca au dreptul, fara nicio ingradire sau autorizare prealabila, sa constituie si/sau sa adere la un sindicat.

(2) Pentru constituirea unui sindicat este necesar un numar de cel putin 15 angajati din aceeasi unitate.

(3) Nicio persoana nu poate fi constransa sa faca sau sa nu faca parte, sa se retraga sau sa nu se retraga dintr-o organizatie sindicala.

(4) O persoana poate face parte, in acelasi timp, numai dintr-o singura organizatie sindicala la acelasi angajator.

(5) Salariatii minori, de la implinirea varstei de 16 ani, pot fi membri ai unei organizatii sindicale, fara a fi necesara incuviintarea prealabila a reprezentantilor lor legali.

Art. 4 Persoanele care detin functii de demnitate publica conform legii, magistratii, personalul militar din Ministerul Apararii Nationale, Ministerul Administratiei si Internelor, Serviciul Roman de Informatii, Serviciul de Protectie si Paza, Serviciul de Informatii Externe si Serviciul de Telecomunicatii Speciale, unitatile si/sau subunitatile din subordinea ori coordonarea acestora nu pot constitui si/sau adera la o organizatie sindicala.

CAP. II Constituirea, organizarea si functionarea organizatiilor sindicale

SECTIUNEA 1 Statutele organizatiilor sindicale

Art. 5 Constituirea, organizarea, functionarea, reorganizarea si incetarea activitatii unei organizatii sindicale se reglementeaza prin statutul adoptat de membrii sai, cu respectarea prevederilor legale. In absenta unor prevederi statutare exprese cu privire la reorganizarea si incetarea activitatii organizatiei sindicale, se vor aplica dispozitiile de drept comun privind incetarea persoanelor juridice.

Art. 6 (1) Statutele organizatiilor sindicale cuprind cel putin urmatoarele prevederi cu privire la:

- a) scopul constituirii, denumirea si sediul organizatiei sindicale;
- b) modul in care se dobandeste si inceteaza calitatea de membru al organizatiei sindicale;
- c) drepturile si indatoririle membrilor;
- d) modul de stabilire si incasare a cotizatiei;
- e) organele executive de conducere, denumirea acestora, modul de alegere si de revocare, durata mandatelor si atributiile lor;
- f) conditiile si normele de deliberare pentru modificarea statutului si de adoptare a hotararilor;
- g) marimea si compunerea patrimoniului initial;
- h) divizarea, comasarea sau dizolvarea organizatiei sindicale, transmiterea ori, dupa caz, lichidarea patrimoniului.

(2) Clauzele statutare contrare legilor in vigoare sunt nule de drept.

Art. 7 (1) Organizatiile sindicale au dreptul de a-si elabora reglementari proprii, de a-si alege liber reprezentantii, de a-si organiza gestiunea si activitatea si de a-si formula programe proprii de actiune, cu respectarea legii.

(2) Este interzisa orice interventie din partea autoritatilor publice, a angajatorilor si a organizatiilor acestora de natura sa limiteze ori sa impiedice exercitarea drepturilor prevazute la alin. (1).

SECTIUNEA a 2-a Conducerea organizatiilor sindicale

Art. 8 Pot fi alese in organele de conducere ale organizatiilor sindicale persoane care au capacitate de exercitiu deplina si nu executa pedeapsa complementara a interzicerii dreptului de a ocupa o functie sau de a exercita o profesie de natura aceleia de care s-au folosit pentru savarsirea infractiunii.

Art. 9 Membrilor organelor de conducere alese ale organizatiilor sindicale li se asigura protectia legii contra oricaror forme de conditionare, constrangere sau limitare in exercitarea functiilor lor.

Art. 10 (1) Sunt interzise modificarea si/sau desfacerea contractelor individuale de munca ale membrilor organizatiilor sindicale pentru motive care privesc apartenenta la sindicat si activitatea sindicala.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si raporturilor de serviciu ale functionarilor publici si functionarilor publici cu statut special.

Art. 11 Perioada in care persoana aleasa in organul de conducere este salarizata de organizatia sindicala constituie vechime in munca.

Art. 12 Prin contractele colective de munca sau, dupa caz, prin acordurile colective privind raporturile de serviciu se pot stabili, in conditiile legii, si alte masuri de protectie in afara celor prevazute la art. 10 si 11 pentru cei aleși in organele executive de conducere ale organizatiilor sindicale.

Art. 13 Organul executiv de conducere al organizatiei sindicale are obligatia de a tine evidenta numarului de membri, a incasarilor si a cheltuielilor de orice fel.

SECTIUNEA a 3-a Dobandirea personalitatii juridice

Art. 14 (1) Pentru dobandirea de catre sindicat a personalitatii juridice, imputernicitul special al membrilor fondatori ai sindicatului, prevazut in procesul-verbal de constituire, trebuie sa depuna o cerere de inscriere la judecatoria in a carei raza teritoriala isi are sediul acesta.

(2) La cererea de inscriere a sindicatului se anexeaza originalul si cate doua copii certificate de reprezentantul legal de pe urmatoarele acte:

- a) procesul-verbal de constituire a sindicatului, semnat de membrii fondatori;
- b) statutul;

c) lista membrilor organului executiv de conducere al sindicatului, cu mentionarea numelui, prenumelui, codului numeric personal, profesiei/functiei si a domiciliului acestora.

Art. 15 (1) La primirea cererii de inscriere, judecatoria competenta potrivit art. 14 alin. (1) este obligata ca, in termen de cel mult 5 zile de la inregistrarea acesteia, sa examineze:

- a) daca s-au depus actele prevazute la art. 14 alin. (2);
- b) daca statutul sindicatului este conform prevederilor legale in vigoare.

(2) In cazul in care constata ca cerintele legale pentru constituirea sindicatului nu sunt indeplinite, presedintele completului de judecata il citeaza in camera de consiliu pe imputernicitul special prevazut la art. 14 alin. (1), caruia ii solicita, in scris, remedierea neregularitatilor constatate, in termen de cel mult 7 zile.

(3) In cazul in care sunt intrunite cerintele prevazute la alin. (1), instanta va proceda la solutionarea cererii in termen de 10 zile, cu citarea imputernicitului special al membrilor fondatori ai organizatiei sindicale.

(4) Instanta pronunta o hotarare motivata de admitere sau de respingere a cererii.

(5) Hotararea judecatoriei se comunica semnatarului cererii de inscriere, in termen de cel mult 5 zile de la pronuntare.

Art. 16 (1) Hotararea judecatoriei este supusa recursului.

(2) Termenul de recurs este de 15 zile si curge de la comunicarea hotararii. Pentru procuror termenul de recurs curge de la pronuntare.

(3) Recursul se judeca cu citarea imputernicitului special al membrilor fondatori ai organizatiei sindicale, in termen de 30 de zile. Instanta de recurs redacteaza decizia si restituie dosarul judecatoriei in termen de 5 zile de la pronuntare.

Art. 17 (1) Judecatoria este obligata sa tina un registru special al sindicatelor, in care se inscriu: denumirea si sediul sindicatului, numele si prenumele membrilor organului de conducere, codul numeric personal al acestora, data inscrierii, precum si numarul si data hotararii judecatoresti definitive si irevocabile de admitere a cererii de inscriere.

(2) Inscrierea in registrul special al sindicatelor prevazut la alin. (1) se face din oficiu, in termen de 7 zile de la data ramanerii definitiva si irevocabila a hotararii pronuntate de judecatorie.

(3) Certificatul de inscriere a sindicatului in registrul special al judecatoriei se comunica acestuia in termen de 5 zile de la inscriere.

Art. 18 Sindicatul dobandeste personalitate juridica de la data inscrierii in registrul special al sindicatelor, prevazut la art. 17 alin. (1), a hotararii judecatoresti definitive si irevocabile.

Art. 19 Originalul procesului-verbal de constituire si al statutului, pe care judecatoria certifica inscrierea pe fiecare pagina, impreuna cu cate un exemplar al celorlalte acte depuse se restituie

sindicatului, iar al doilea exemplar al tuturor actelor prevazute la art. 14 alin. (2), in copii semnate pe fiecare pagina de imputernicitul special si vizate de judecatorie, se va pastra in arhiva acesteia.

Art. 20 (1) Organizatiile sindicale sunt obligate sa aduca la cunostinta judecatoriei sau a Tribunalului Municipiului Bucuresti, dupa caz, unde s-au inregistrat, in termen de 30 de zile, orice modificare ulterioara a statutului, precum si orice schimbare in componenta organului de conducere.

(2) Instanta prevazuta la alin. (1) este obligata sa mentioneze in registrul special al sindicatelor, prevazut la art. 17 alin. (1), modificarile din statut, precum si schimbarile din componenta organului de conducere al organizatiei sindicale.

(3) Cererea privind modificarea statutelor si/sau a componentei organelor de conducere ale organizatiilor sindicale va fi insotita de urmatoarele documente, in doua exemplare, semnate pentru conformitate pe fiecare pagina de catre imputernicitul special desemnat de organul de conducere:

- a) procesul-verbal al sedintei statutare a organului abilitat sa hotarasca modificarea statutului si/sau a componentei organelor de conducere;
- b) copie a hotararii judecatoresti de dobandire a personalitatii juridice si copie a ultimei hotarari judecatoresti de modificare a statutului sau a componentei organelor de conducere, dupa caz;
- c) statutul, in forma modificata;
- d) lista cu membrii organului de conducere, care va cuprinde numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul si profesiunea/functia.

SECTIUNEA a 4-a Patrimoniul organizatiei sindicale

Art. 21 Bunurile mobile si imobile din patrimoniul organizatiilor sindicale pot fi folosite numai potrivit intereselor membrilor de sindicat, fara a putea fi impartite intre acestia.

Art. 22 (1) Organizatia sindicala poate dobandi, in conditiile prevazute de lege, cu titlu gratuit sau oneros, orice fel de bunuri mobile si imobile necesare realizarii scopului pentru care este infiintata.

(2) Organizatiile sindicale reprezentative, in conditiile legii, pot negocia prin contractul colectiv de munca la nivel de unitate punerea la dispozitie a spatiilor si facilitatilor necesare desfasurarii activitatii sindicale.

(3) Pentru construirea de sedii proprii, confederatiile si federatiile sindicale reprezentative pot primi, in conditiile prevazute de lege, in concesiune sau cu chirie, terenuri din proprietatea privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale. Inchirierea sau concesiunea se face prin act administrativ emis de autoritatea competenta.

Art. 23 Bunurile mobile si imobile dobandite de catre o organizatie sindicala de la autoritatile publice centrale sau locale, cu titlu gratuit, ori primite in folosinta nu pot fi utilizate, direct sau indirect, in scopuri patrimoniale.

Art. 24 Cotizatia platita de membrii de sindicat este deductibila in cuantum de maximum 1% din venitul brut realizat, potrivit prevederilor Codului fiscal.

Art. 25 Organizatia sindicala poate, in conditiile prevazute de statut:

- a) sa sprijine material membrii sai in exercitarea profesiei;
- b) sa constituie case de ajutor proprii;
- c) sa editeze si sa tipareasca publicatii proprii;
- d) sa infiinteze si sa administreze, in conditiile legii, in interesul membrilor sai, unitati sociale, de cultura, invatamant si cercetare in domeniul activitatii sindicale, societati comerciale, de asigurari, precum si banca proprie;
- e) sa constituie fonduri proprii pentru ajutorarea membrilor sai;
- f) sa organizeze si sa sprijine material si financiar activitati cultural-artistice;
- g) sa organizeze si sa desfasoare cursuri de pregatire si calificare profesionala, in conditiile legii;
- h) sa desfasoare si alte activitati prevazute prin statut, in conditiile legii.

Art. 26 (1) Controlul activitatii financiare proprii a organizatiilor sindicale se realizeaza prin comisia de cenzori, care functioneaza potrivit statutului si legislatiei in vigoare.

(2) Controlul asupra activitatii economice desfasurate de organizatiile sindicale, precum si asupra stabilirii si virarii obligatiilor fata de bugetul de stat si bugetele de asigurari sociale se realizeaza de catre organele administratiei de stat competente, potrivit legii.

SECTIUNEA a 5-a Atributiile organizatiilor sindicale

Art. 27 In vederea realizarii scopului pentru care sunt constituite, organizatiile sindicale au dreptul sa foloseasca mijloace specifice, cum sunt: negocierile, procedurile de solutionare a litigiilor prin conciliere, mediere, arbitraj, petitie, pichet de protest, mars, miting si demonstratie sau greva, in conditiile prevazute de lege.

Art. 28 (1) Organizatiile sindicale apara drepturile membrilor lor, ce decurg din legislatia muncii, statutele functionarilor publici, contractele colective de munca si contractele individuale de munca, precum si din acordurile privind raporturile de serviciu ale functionarilor publici, in fata instantelor judecatoresti, organelor de jurisdicție, a altor institutii sau autoritati ale statului, prin aparatori proprii sau alesi.

(2) In exercitarea atributiilor prevazute la alin. (1), organizatiile sindicale au dreptul de a intreprinde orice actiune prevazuta de lege, inclusiv de a formula actiune in justitie in numele membrilor lor, in baza unei imputerniciri scrise din partea acestora. Actiunea nu va putea fi introdusa

sau continuata de organizatia sindicala daca cel in cauza se opune sau renunta la judecata in mod expres.

(3) In exercitarea atributiilor prevazute de alin. (1) si (2), organizatiile sindicale au calitate procesuala activa.

Art. 29 Confederatiile sindicale reprezentative la nivel national pot adresa autoritatilor publice competente, in conditiile art. 74 din Constitutia Romaniei, republicata, propuneri de legiferare in domeniile de interes sindical.

Art. 30 (1) Angajatorul poate invita sindicatul reprezentativ la nivel de unitate sa participe in consiliul de administratie sau alt organ asimilat acestuia, inclusiv in cazul administratiei publice, la discutarea problemelor de interes profesional, economic si social.

(2) In scopul apararii drepturilor si promovarii intereselor profesionale, economice si sociale ale membrilor, organizatiile sindicale reprezentative vor primi de la angajatori sau de la organizatiile acestora informatiile necesare pentru negocierea contractelor colective de munca ori, dupa caz, a acordurilor colective, in conditiile legii.

(3) Hotararile consiliului de administratie sau ale altor organe asimilate acestuia privitoare la probleme de interes profesional, economic si social vor fi comunicate in scris sindicatului, in termen de doua zile lucratoare de la data desfasurarii sedintei.

Art. 31 La cererea organizatiilor sindicale afiliate, federatiile sau confederatiile sindicale reprezentative, dupa caz, pot delega reprezentanti care sa le asiste ori sa le reprezinte interesele in relatia cu angajatorii sau organizatiile acestora.

SECTIUNEA a 6-a Raporturile organizatiilor sindicale cu membrii lor

Art. 32 Raporturile dintre organizatiile sindicale si membrii lor sunt reglementate prin statutele proprii si prin prezenta lege.

Art. 33 (1) Membrii unei organizatii sindicale au dreptul de a se retrage din organizatia sindicala fara a avea obligatia de a arata motivele.

(2) Membrii care se retrag din organizatia sindicala nu pot cere restituirea sumelor depuse drept cotizatie sau a sumelor ori bunurilor donate.

Art. 34 Membrii alesi in organele executive de conducere ale organizatiilor sindicale, personalul de specialitate si administrativ din aparatul acestora pot fi salarizati din fondurile organizatiilor sindicale.

Art. 35 (1) Membrii alesi in organele executive de conducere ale sindicatului care lucreaza nemijlocit in unitate in calitate de angajati au dreptul la reducerea programului lunar de lucru cu un numar de zile destinate activitatii sindicale, negociate prin contractul sau acordul colectiv de munca la nivel de unitate, fara obligatia angajatorului de a plati drepturile salariale pentru aceste zile.

(2) Zilele neutilizate pentru activitatea sindicala intr-o luna nu pot fi reportate pentru luna urmatoare.

(3) Modalitatea de desfasurare a activitatilor sindicale in timpul programului normal de lucru se stabileste de catre parti prin contractul sau acordul colectiv de munca la nivel de unitate.

CAP. III Reorganizarea si dizolvarea organizatiilor sindicale

Art. 36 In cazul reorganizarii unei organizatii sindicale, hotararile asupra patrimoniului se iau conform prevederilor din statut.

Art. 37 Organizatiile sindicale se pot dizolva prin hotarare a membrilor sau a delegatilor acestora, adoptata conform statutelor proprii.

Art. 38 (1) In cazul dizolvării, patrimoniul organizatiei sindicale se imparte conform dispozitiilor din statut sau, in lipsa unor astfel de prevederi, potrivit hotararii adunarii de dizolvare.

(2) Daca statutul nu prevede modul de distribuire a patrimoniului si nici adunarea de dizolvare nu a luat o hotarare in aceasta privinta, tribunalul judetean sau al municipiului Bucuresti, dupa caz, sesizat de oricare membru al organizatiei sindicale, hotaraste asupra distribuirii patrimoniului.

Art. 39 (1) In termen de 5 zile de la dizolvare, conducatorii organizatiei sindicale dizolvate sau lichidatorii patrimoniului sunt obligati sa ceara instantei judecatoresti competente care a operat inscrierea ei in registrul special al sindicatelor ca persoana juridica sa faca mentiunea dizolvării organizatiei sindicale.

(2) Dupa implinirea termenului de 5 zile, orice persoana interesata din randul membrilor organizatiei sindicale poate cere instantei judecatoresti competente efectuarea mentiunii prevazute la alin. (1).

(3) Mentiunea prevazuta la alin. (1) se va face pe pagina si la locul unde s-a facut inscrierea in registrul special al sindicatelor.

Art. 40 (1) Organizatiile sindicale nu pot fi dizolvate si nu li se poate suspenda activitatea in baza unor acte de dispozitie ale autoritatilor administratiei publice sau ale patronatelor.

(2) In cazul in care o organizatie sindicala nu mai intruneste conditiile minime de constituire, orice tert interesat poate solicita instantei competente dizolvarea organizatiei in cauza, in baza unei cereri motivate.

CAP. IV Forme de asociere a organizatiilor sindicale

Art. 41 (1) Sindicatele legal constituite se pot asocia dupa criteriul sectoarelor de activitate.

(2) Doua sau mai multe sindicate constituite in cadrul aceluiasi sector de activitate se pot asocia in vederea constituirii unei federatii sindicale.

(3) Doua sau mai multe federatii sindicale din sectoare de activitate diferite se pot asocia in vederea constituirii unei confederatii sindicale.

(4) Federatiile sau confederatiile sindicale pot constitui din sindicatele componente uniuni sindicale teritoriale.

Art. 42 (1) Federatiile si confederatiile sindicale constituite prin asociere, potrivit Art.41 alin. (2) si (3), dobandesc personalitate juridica potrivit dispozitiilor prezentei legi.

(2) In vederea dobandirii personalitatii juridice, imputernicitul special al federatiei sau confederatiei sindicale va depune la tribunalul in a carui raza teritoriala isi are sediul aceasta o cerere pentru dobandirea personalitatii juridice, insotita de urmatoarele inscrisuri:

- a) hotararea de constituire a federatiei sau confederatiei sindicale;
- b) hotararile organizatiilor sindicale de a se asocia intr-o federatie sau confederatie, semnate de reprezentantii legali ai acestora;
- c) copii legalizate ale hotararilor judecatoresti de dobandire a personalitatii juridice, ramase definitive si irevocabile, de catre organizatiile sindicale care se asociaza;
- d) statutul federatiei sau confederatiei sindicale constituite;
- e) lista membrilor din organul executiv de conducere, cu numele, prenumele, codul numeric personal si functia acestora.

Art. 43 (1) Uniunile sindicale teritoriale, constituite potrivit art. 41 alin. (4), dobandesc personalitate juridica la cererea federatiilor sau a confederatiilor sindicale care au hotarat constituirea acestora. In acest scop, imputernicitul special al federatiei sau confederatiei sindicale va depune o cerere de dobandire a personalitatii juridice la tribunalul in a carui raza teritoriala isi are sediul uniunea sindicala teritoriala, insotita de hotararea federatiei sau a confederatiei sindicale de constituire a uniunii, potrivit statutului, copia certificata a statutului federatiei sau confederatiei sindicale si de copia legalizata a hotararii judecatoresti de dobandire a personalitatii juridice de catre aceasta, ramasa definitiva si irevocabila.

(2) Mai multe federatii sau confederatii sindicale pot constitui in comun uniuni sindicale teritoriale.

Art. 44 (1) Tribunalul competent prevazut la art. 42 alin. (2) si la art. 43, dupa caz, este obligat ca, in termen de cel mult 5 zile de la inregistrarea cererii, sa examineze:

- a) daca s-au depus actele prevazute la art. 42 alin. (2) sau la art. 43, dupa caz;

b) dacă actul constitutiv și statutele organizațiilor sindicale sunt conforme cu prevederile legale în vigoare.

(2) În cazul în care constată că cerințele legale pentru constituirea organizațiilor sindicale nu sunt îndeplinite, președintele completului de judecată îl citează în camera de consiliu pe împuternicitul special prevăzut la art. 42 alin. (2) și la art. 43 alin. (1), caruia îi solicită, în scris, remedierea neregularităților constatate, în termen de cel mult 7 zile.

(3) În cazul în care sunt îndeplinite cerințele prevăzute la alin. (1), instanța respectivă va proceda la soluționarea cererii în termen de 10 zile, cu citarea împuternicitului special.

(4) Instanța prevăzută la alin. (1) pronunță o hotărâre motivată de admitere sau de respingere a cererii.

(5) Hotărârea tribunalului se comunică organizației, în termen de cel mult 5 zile de la pronunțare.

Art. 45 (1) Hotărârea tribunalului este supusă recursului.

(2) Termenul de recurs este de 15 zile și curge de la comunicarea hotărârii. Pentru procuror termenul de recurs curge de la pronunțare.

(3) Recursul se judecă cu celeritate, în cel mult 45 de zile, cu citarea împuternicitului special. Instanța de recurs redactează decizia în termen de 5 zile de la pronunțare.

Art. 46 (1) Tribunalul Municipiului București este obligat să țină un registru special al federațiilor, confederațiilor sindicale și uniunilor sindicale teritoriale ale acestora, în care consemnează: denumirea și sediul organizațiilor sindicale constituite prin asociere, numele și prenumele membrilor organului de conducere, codul numeric personal al acestora, data înscrierii, precum și numărul și data hotărârii judecătorești definitive și irevocabile de dobândire a personalității juridice.

(2) Înscrierea în registrul special prevăzut la alin. (1) se face din oficiu, în termen de 7 zile de la data ramanerii definitive și irevocabile a hotărârii pronunțate de tribunal.

(3) Certificatul de înscriere a federației, confederației sindicale și a uniunii sindicale teritoriale în registrul special al tribunalului se comunică acestora în termen de 5 zile de la înscriere.

Art. 47 Organizația sindicală constituită prin asociere dobândește personalitate juridică de la data ramanerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de admitere a cererii de înscriere în registrul special.

Art. 48 Originalul procesului-verbal de constituire și al statutului, împreună cu câte un exemplar al celorlalte acte depuse, se restituie organizației sindicale constituite prin asociere, iar al doilea exemplar al tuturor actelor prevăzute la art. 42 alin. (2) sau la art. 43 alin. (1), în copii certificate de împuternicitul special, se va păstra în arhiva tribunalului.

Art. 49 (1) Organizatia sindicala constituita prin asociere este obligata sa aduca la cunostinta tribunalului unde s-a inregistrat, in termen de 30 de zile, orice modificare ulterioara a statutului, precum si orice schimbare in componenta organului executiv de conducere.

(2) Pentru aprobarea modificarii statutului sunt aplicabile in mod corespunzator dispozitiile art. 42-48.

(3) Instanta este obligata sa mentioneze in registrul special modificarile din statut, precum si schimbarile din compunerea organului executiv de conducere al organizatiei sindicale.

Art. 50 Organizatiile sindicale se pot afilia la alte organizatii interne si internationale, conform statutului acestora.

CAP. V Reprezentativitatea organizatiilor sindicale

Art. 51 (1) Sunt reprezentative la nivel national, de sector de activitate, de grup de unitati si de unitate organizatiile sindicale care indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

A. la nivel national:

- a) au statut legal de confederatie sindicala;
- b) au independenta organizatorica si patrimoniala;
- c) organizatiile sindicale componente cumuleaza un numar de membri de cel putin 5% din efectivul angajatilor din economia nationala;
- d) au structuri teritoriale in cel putin jumatate plus unu dintre judetele Romaniei, inclusiv municipiul Bucuresti;

B. la nivel de sector de activitate sau grup de unitati:

- a) au statut legal de federatie sindicala;
- b) au independenta organizatorica si patrimoniala;
- c) organizatiile sindicale componente cumuleaza un numar de membri de cel putin 7% din efectivul angajatilor din sectorul de activitate sau grupul de unitati respectiv;

C. la nivel de unitate:

- a) au statut legal de sindicat;
- b) au independenta organizatorica si patrimoniala;
- c) numarul de membri ai sindicatului reprezinta cel putin jumatate plus unu din numarul angajatilor unitatii.

(2) Indeplinirea de catre organizatiile sindicale a conditiilor de reprezentativitate se constata, la cererea acestora, de catre instanta care le-a acordat personalitate juridica, prin depunerea la instanta a documentatiei prevazute la art. 52.

(3) Hotararea se motiveaza si se comunica in 15 zile de la pronuntare.

(4) Hotararea judecatoreasca poate fi atacata cu recurs.

Art. 52 Dovada indeplinirii conditiilor de reprezentativitate se face astfel:

A. la nivel national:

a) copie a hotararii judecatoresti definitive si irevocabile de dobandire a personalitatii juridice de confederatie si a ultimei hotarari judecatoresti definitive si irevocabile de modificare a statutului si/sau a componentei organelor executive de conducere;

b) extras din ultimul buletin statistic publicat privind numarul total de angajati din economia nationala;

c) declaratiile semnate de reprezentantii legali ai federatiilor sindicale membre in care se specifica numarul total de membri de sindicat din fiecare federatie, precum si o situatie cumulativa semnata de reprezentantul legal al confederatiei sindicale cuprinzand lista federatiilor componente si numarul total de membri ai acestora;

d) dovada depunerii la Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale a unei copii a dosarului de reprezentativitate;

B. la nivel de sector de activitate sau grup de unitati:

a) copie a hotararii judecatoresti definitive si irevocabile de dobandire a personalitatii juridice de federatie si a ultimei hotarari judecatoresti definitive si irevocabile de modificare a statutului si/sau a componentei organelor de conducere;

b) declaratiile semnate de reprezentantii legali ai sindicatelor componente in care se specifica numarul total de membri de sindicat din fiecare unitate, precum si o situatie cumulativa semnata de reprezentantul legal al federatiei sindicale;

c) datele Institutului National de Statistica privind numarul total de angajati din sectorul de activitate respectiv sau, in cazul grupului de unitati, declaratiile angajatorilor din grup privind numarul angajatilor fiecarei unitati;

d) dovada depunerii la Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale a unei copii a dosarului de reprezentativitate;

C. la nivel de unitate:

a) copie a hotararii judecatoresti definitive si irevocabile de dobandire a personalitatii juridice de catre sindicat si a ultimei hotarari judecatoresti definitive si irevocabile de modificare a statutului si/sau componentei organului executiv de conducere;

b) declaratie semnata de reprezentantul legal al sindicatului privind numarul total de membri;

c) dovada privind numarul de angajati din unitate, eliberata de angajator;

d) dovada depunerii la inspectoratul teritorial de munca a unei copii a dosarului de reprezentativitate.

Art. 53(1) Anterior depunerii dosarului pentru obtinerea reprezentativitatii la Tribunalul Municipiului Bucuresti, confederatiile si federatiile sindicale vor depune o copie scrisa si una in format electronic a respectivului dosar la Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, care o va inregistra si va emite dovada in acest sens.

(2) Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale va afisa pe pagina de internet a institutiei dosarul, precum si orice alte informatii cu privire la reprezentativitate puse la dispozitie de organizatiile sindicale.

(3) Anterior depunerii dosarului pentru obtinerea reprezentativitatii la judecatorie, sindicatele vor depune o copie scrisa si una in format electronic a respectivului dosar la inspectoratul teritorial de munca, care o va inregistra si va emite dovada in acest sens.

TITLUL III Organizatiile patronale

CAP. I Constituirea, organizarea si functionarea organizatiilor patronale

SECTIUNEA 1 Constituire si organizare

Art. 54 Organizatiile patronale sunt independente fata de autoritatile publice, de partidele politice si de sindicate.

Art. 55 (1) Organizatiile patronale se constituie prin asociere libera, pe sectoare de activitate, teritorial sau la nivel national, dupa cum urmeaza:

- a) patronii se pot asocia pentru constituirea unei organizatii patronale;
- b) doua sau mai multe organizatii patronale pot constitui o federatie patronala;
- c) doua sau mai multe federatii patronale pot constitui o confederatie patronala.

(2) Organizatiile patronale isi pot constitui structuri organizatorice teritoriale proprii, cu sau fara personalitate juridica. Structurile organizatorice teritoriale fara personalitate juridica isi desfasoara activitatea in baza statutului organizatiilor patronale din care fac parte.

(3) Federatiile si confederatiile patronale pot constitui din organizatiile afiliate uniuni patronale teritoriale.

(4) Uniunile patronale teritoriale dobandesc personalitate juridica la cererea federatiilor sau a confederatiilor patronale care au hotarat constituirea acestora. In acest scop, imputernicitul special al federatiei sau confederatiei patronale va depune o cerere de dobandire a personalitatii juridice la tribunalul in a carui raza teritoriala isi are sediul uniunea patronala teritoriala, insotita de hotararea federatiei sau a confederatiei patronale de constituire a uniunii, potrivit statutului, copiile certificate ale statutelor federatiilor si/sau confederatiilor patronale si de copiile legalizate ale hotararilor judecatoresti de dobandire a personalitatii juridice de catre acestea, ramase definitive si irevocabile.

(5) O organizatie patronala nu se poate afilia decat la o singura organizatie patronala de rang superior.

(6) Organizatiile patronale constituite la nivel national trebuie sa aiba in componenta structuri teritoriale in cel putin jumatate plus unu dintre judete, inclusiv in municipiul Bucuresti.

Art. 56(1) Organizatiile patronale isi desfasoara activitatea in baza statutelor si regulamentelor proprii, potrivit prevederilor prezentei legi.

(2) Organizatiile patronale nu pot desfasura activitati cu caracter politic.

SECTIUNEA a 2-a Statutul

Art. 57 Modul de constituire, organizare, functionare si de dizolvare a unei organizatii patronale se reglementeaza prin statutul adoptat de catre membrii sai, cu respectarea dispozitiilor legale.

Art. 58(1) Statutul va cuprinde, sub sanctiunea nulitatii, cel putin urmatoarele elemente:

- a) denumirea organizatiei patronale si sediul principal;
- b) obiectul de activitate si scopul;
- c) patrimoniul initial, marimea si compunerea acestuia;
- d) sursele de finantare;
- e) drepturile si obligatiile membrilor;
- f) organele de conducere;
- g) criteriul de constituire;
- h) procedura de dizolvare si lichidare a organizatiei patronale.

(2) Personalitatea juridica a organizatiei patronale se dobandeste potrivit prezentei legi.

(3) Pentru dobandirea personalitatii juridice de catre organizatia patronala, imputernicitul special al membrilor fondatori ai organizatiei patronale, prevazut in procesul-verbal de constituire, trebuie sa depuna o cerere de inscriere la judecatoria in a carei raza teritoriala isi are sediul aceasta.

(4) La cererea de inscriere a organizatiei patronale se anexeaza originalul si cate doua copii certificate de reprezentantul legal ale urmatoarelor acte:

- a) procesul-verbal de constituire a organizatiei patronale, semnat de membrii fondatori;
- b) statutul;
- c) lista membrilor organului executiv de conducere al organizatiei patronale, cu mentionarea numelui, prenumelui, codului numeric personal, profesiei/functiei si domiciliului acestora;
- d) dovada existentei sediului.

(5) La primirea cererii de inscriere, judecatoria competenta potrivit alin. (3) este obligata ca, in termen de cel mult 5 zile de la inregistrarea acesteia, sa examineze:

- a) daca s-au depus actele prevazute la alin. (4);
- b) daca statutul organizatiei patronale este conform prevederilor legale in vigoare.

(6) In cazul in care constata ca cerintele legale pentru constituirea organizatiei patronale nu sunt indeplinite, presedintele completului de judecata il citeaza in camera de consiliu pe imputernicitul special prevazut la alin. (3), caruia ii solicita, in scris, remedierea neregularitatilor constatate, in termen de cel mult 7 zile.

(7) In cazul in care sunt intrunite cerintele prevazute la alin. (3), instanta va proceda la solutionarea cererii in termen de 10 zile, cu citarea imputernicitului special al membrilor fondatori ai organizatiei patronale.

(8) Instanta pronunta o hotarare motivata de admitere sau de respingere a cererii.

(9) Hotararea judecatoriei se comunica semnatarului cererii de inscriere, in termen de cel mult 5 zile de la pronuntare.

(10) Hotararea judecatoriei este supusa recursului.

(11) Termenul de recurs este de 15 zile si curge de la comunicarea hotararii. Pentru procuror termenul de recurs curge de la pronuntare.

(12) Recursul se judeca cu citarea imputernicitului special al membrilor fondatori ai organizatiei patronale, in termen de 30 de zile. Instanta de recurs redacteaza decizia si restituie dosarul judecatoriei in termen de 5 zile de la pronuntare.

Art. 59 (1) Judecatoria este obligata sa tina un registru special de evidenta a organizatiilor patronale, in care se inscriu: denumirea si sediul organizatiei patronale, criteriul de constituire, numele si prenumele membrilor organului executiv de conducere, precum si numarul si data hotararii judecatoresti definitive de admitere a cererii de inscriere.

(2) Certificatul de inscriere a organizatiei patronale in registrul special al judecatoriei se comunica acesteia in termen de 5 zile de la inscriere.

(3) Organizatia patronala dobandeste personalitate juridica de la data inscrierii in registrul special prevazut la alin. (1) a hotararii judecatoresti definitive si irevocabile de admitere a cererii de inscriere.

(4) Originalul procesului-verbal de constituire si al statutului, pe care judecatoria certifica inscrierea pe fiecare pagina, impreuna cu cate un exemplar al celorlalte acte depuse se restituie organizatiei patronale, iar al doilea exemplar al tuturor actelor din dosar, in copii semnate pe fiecare pagina de imputernicitul special si vizate de judecatorie, se va pastra in arhiva acesteia.

(5) Organizatiile patronale sunt obligate sa aduca la cunostinta judecatoriei sau a Tribunalului Municipiului Bucuresti, dupa caz, unde s-au inregistrat, in termen de 30 de zile, orice modificare ulterioara a statutului, precum si orice schimbare in componenta organului de conducere.

(6) Instanta prevazuta la alin. (5) este obligata sa mentioneze in registrul special prevazut la alin. (1) modificarile din statut, precum si schimbarile din componenta organului de conducere al organizatiei patronale.

(7) Cererea privind modificarea statutelor si/sau a componentei organelor de conducere ale organizatiilor patronale va fi insotita de urmatoarele documente, in doua exemplare, semnate pentru conformitate pe fiecare pagina de catre imputernicitul special desemnat de organul de conducere:

a) procesul-verbal al sedintei statutare a organului abilitat sa hotarasca modificarea statutului si/sau a componentei organelor de conducere;

b) copie a hotararii judecatoresti de dobandire a personalitatii juridice si copie a ultimei hotarari judecatoresti de modificare a statutului sau a componentei organelor de conducere, dupa caz;

c) statutul, in forma modificata;

d) lista cu membrii organului de conducere, care va cuprinde numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul si functia/profesiunea.

(8) Organizatia patronala are obligatia ca, in termen de 30 de zile de la data ramanerii definitiva si irevocabila a hotararii judecatoresti de infiintare, sa transmita Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, in format electronic, statutul, actul constitutiv, tabelul de adeziuni, datele de contact ale membrilor organelor executive de conducere, precum si hotararea judecatoreasca definitiva si irevocabila.

Art. 60 Organizatia patronala dobandeste personalitate juridica de la data ramanerii definitiva si irevocabila a hotararii judecatoresti.

SECTIUNEA a 3-a Drepturile si obligatiile organizatiilor patronale

Art. 61 Organizatiile patronale reprezinta, sustin si apara interesele membrilor lor in relatiile cu autoritatile publice, cu syndicatele si cu alte persoane juridice si fizice, in raport cu obiectul si scopul lor de activitate, in plan national si international, potrivit propriilor statute si in acord cu prevederile prezentei legi.

Art. 62(1) In vederea realizarii scopului pentru care sunt infiintate, organizatiile patronale:

- a) reprezinta, promoveaza, sustin si apara interesele economice, juridice si sociale ale membrilor lor;
- b) promoveaza concurenta loiala, in conditiile legii;
- c) desemneaza, in conditiile legii, reprezentanti la negocierea si incheierea contractelor colective de munca, la alte tratative si acorduri in relatiile cu autoritatile publice si cu syndicatele, precum si in structurile bipartite si tripartite de dialog social;
- d) elaboreaza si promoveaza coduri de conduita in afaceri;
- e) promoveaza principiile responsabilitatii sociale;
- f) asigura pentru membrii lor informarea, facilitarea de relatii intre acestia, precum si cu alte organizatii, promovarea progresului managerial, servicii de consultanta si asistenta de specialitate, inclusiv in domeniul ocuparii si formarii profesionale, precum si al sanatatii si securitatii in munca;
- g) la cererea membrilor acestora, au dreptul de a-i asista si reprezenta in fata instantelor de judecata de toate gradele, a organelor de jurisdictie, a altor institutii sau autoritati, prin aparatori proprii sau alesi;
- h) elaboreaza si implementeaza politici de ocupare si plasare a fortei de munca;
- i) elaboreaza strategii si politici de dezvoltare economico-sociala la nivel sectorial si national, in conditiile legii;

j) infiinteaza si administreaza, in conditiile legii, in interesul membrilor lor, unitati sociale, de cultura, invatamant si cercetare in domeniul propriu de interes, societati comerciale, de asigurari, precum si banca proprie.

(2) Organizatiile patronale sunt abilitate sa asigure orice servicii cerute de membrii lor, in conditiile legii.

Art. 63 (1) Pot fi alese in organele de conducere ale organizatiilor patronale persoane care au capacitate deplina de exercitiu si nu executa pedeapsa complementara a interzicerii dreptului de a ocupa o functie sau de a exercita o profesie de natura aceleia de care s-au folosit pentru savarsirea infractiunii.

(2) Membrilor organelor de conducere ale organizatiilor patronale li se asigura protectia legii impotriva oricaror forme de discriminare, conditionare, constrangere sau limitare a exercitarii atributiilor si/sau a mandatului lor, sub sanctiunea pedepselor prevazute de lege.

Art. 64 (1) Confederatiile patronale reprezentative la nivel national pot adresa autoritatilor publice competente, in conditiile art. 74 din Constitutia Romaniei, republicata, propuneri de legiferare in domeniile specifice de interes.

(2) Confederatiile patronale reprezentative la nivel national se pot constitui intr-o structura de reprezentare unitara a intereselor lor, in conditiile in care aceasta structura cuprinde cel putin jumatate plus unu din totalitatea confederatiilor patronale reprezentative la nivel national.

(3) Accesul in structura de reprezentare prevazuta la alin. (2) nu poate fi conditionat sau restrictionat pentru nicio confederatie patronala reprezentativa la nivel national in conditiile legii.

SECTIUNEA a 4-a Patrimoniul si finantarea activitatii

Art. 65 Bunurile mobile si imobile apartinand organizatiilor patronale pot fi folosite numai in interesul acestora si potrivit scopului pentru care au fost infiintate.

Art. 66 Organizatiile patronale pot dobandi, in conditiile prevazute de lege, cu titlu gratuit sau oneros, orice fel de bunuri mobile sau imobile necesare in vederea realizarii scopului pentru care sunt infiintate.

Art. 67 Activitatea economico-financiara a organizatiilor patronale se desfasoara potrivit bugetului propriu de venituri si cheltuieli.

Art. 68 (1) Sursele veniturilor organizatiilor patronale pot fi: taxe de inscriere, cotizatii, donatii, sponsorizari si alte venituri, potrivit statutelor si legilor in vigoare.

(2) Veniturile organizatiilor patronale sunt destinate realizarii scopurilor pentru care au fost infiintate si nu pot fi repartizate membrilor acestora.

(3) Controlul activitatii financiare proprii a organizatiilor patronale se realizeaza prin comisia de cenzori care functioneaza potrivit statutului si legislatiei in vigoare.

(4) Controlul asupra activitatii economice desfasurate de organizatiile patronale, precum si asupra stabilirii si virarii obligatiilor fata de bugetul de stat si bugetele de asigurari sociale se realizeaza de catre organele administratiei de stat competente, potrivit legii.

CAP. II Dizolvarea organizatiilor patronale

Art. 69 In cazul dizolvarii unei organizatii patronale, patrimoniul acesteia se imparte cu respectarea prevederilor statutului si ale dreptului comun in materie.

Art. 70 (1) In termen de 15 zile de la dizolvare, reprezentantul mandatat al organizatiei patronale sau lichidatorii patrimoniului sunt obligati sa solicite instantei judecatoresti competente sa faca mentiunea dizolvarii.

(2) Dupa expirarea termenului de 15 zile, orice persoana interesata poate solicita instantei judecatoresti competente operarea mentiunii prevazute la alin. (1).

Art. 71 Organizatiile patronale se pot afilia la alte organizatii interne si internationale, conform statutului acestora.

CAP. III Reprezentativitatea organizatiilor patronale

Art. 72 (1) Sunt reprezentative la nivel national sau de sector de activitate organizatiile patronale care indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

A. la nivel national:

- a) au statut legal de confederatie patronala;
- b) au independenta organizatorica si patrimoniala;
- c) au ca membri patroni ale caror unitati cuprind cel putin 7% din angajatii din economia nationala, cu exceptia angajatilor din sectorul bugetar;
- d) au structuri teritoriale in cel putin jumatate plus unu din judetele Romaniei, inclusiv in municipiul Bucuresti;

B. la nivel de sector de activitate:

- a) au statut legal de federatie patronala;

- b) au independenta organizatorica si patrimoniala;
  - c) au ca membri patroni ale caror unitati cuprind cel putin 10% din efectivul angajatilor sectorului de activitate, cu exceptia angajatilor din sectorul bugetar;
- C. la nivel de unitate, reprezentativ de drept este angajatorul.
- (2) Indeplinirea conditiilor de reprezentativitate prevazute la alin. (1) se constata, prin hotarare, de catre Tribunalul Municipiului Bucuresti, la cererea organizatiei patronale, prin depunerea la instanta a documentatiei prevazute la art. 73.
- (3) Hotararea se motiveaza si se comunica in 15 zile de la pronuntare.
- (4) Hotararea judecatoreasca poate fi atacata cu recurs.

Art. 73 Dovada indeplinirii conditiilor de reprezentativitate a organizatiilor patronale se face astfel:

A. la nivel national:

- a) copie a hotararii judecatoresti definitive si irevocabile de dobandire a personalitatii juridice de confederatie si a ultimei hotarari judecatoresti definitive si irevocabile de modificare a statutului si/sau a componentei organelor executive de conducere;
- b) situatie cumulativa semnata de reprezentantul legal al confederatiei patronale, cuprinzand lista federatiilor patronale afiliate, cu specificarea unitatilor membre ale acestora, precum si a numarului total de angajati al fiecareia, certificat de inspectoratele teritoriale de munca;
- c) dovada depunerii la Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale a unei copii a dosarului de reprezentativitate;

B. la nivel de sector de activitate:

- a) copie a hotararii judecatoresti definitive si irevocabile de dobandire a personalitatii juridice de federatie de catre organizatia patronala si a ultimei hotarari judecatoresti definitive si irevocabile de modificare a statutului si/sau a componentei organelor executive de conducere;
- b) situatie cumulativa semnata de reprezentantul legal al federatiei patronale, cuprinzand lista unitatilor membre si numarul total de angajati ai acestora, certificat de inspectoratele teritoriale de munca, precum si copii ale documentelor de aderare a membrilor la federatie;
- c) sectorul de activitate si numarul de angajati din cadrul acestuia;
- d) dovada depunerii la Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale a unei copii a dosarului de reprezentativitate.

Art. 74 (1) Anterior depunerii dosarului de reprezentativitate la Tribunalul Municipiului Bucuresti, confederatiile si federatiile patronale vor depune o copie scrisa si una in format electronic a respectivului dosar la Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, care o va inregistra si va emite dovada in acest sens.

(2) Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale va afisa pe pagina de internet a institutiei dosarul, precum si orice alte informatii cu privire la reprezentativitate, puse la dispozitie de organizatiile patronale.

TITLUL IV Consiliul National Tripartit pentru Dialog Social

Art. 75 In vederea promovarii bunelor practici din domeniul dialogului social tripartit la cel mai inalt nivel, se constituie Consiliul National Tripartit pentru Dialog Social, denumit in continuare Consiliul National Tripartit, organism consultativ la nivel national al partenerilor sociali.

Art. 76 Consiliul National Tripartit are urmatoarea componenta:

- a) presedintii confederatiilor patronale si sindicale reprezentative la nivel national;
- b) reprezentanti ai Guvernului, desemnati prin decizie a primului-ministru, cel putin la nivel de secretar de stat, din fiecare minister, precum si din alte structuri ale statului, conform celor convenite cu partenerii sociali;
- c) reprezentantul Bancii Nationale a Romaniei, presedintele Consiliului Economic si Social si alti membri conveniti cu partenerii sociali.

Art. 77 Consiliul National Tripartit este prezidat de primul-ministru, lociitorul de drept al acestuia fiind ministrul muncii, familiei si protectiei sociale.

Art. 78 Principale atributii ale Consiliului National Tripartit sunt:

- a) asigurarea cadrului de consultare pentru stabilirea salariului minim garantat in plata;
- b) dezbaterea si analiza proiectelor de programe si strategii elaborate la nivel guvernamental;
- c) elaborarea si sustinerea implementarii strategiilor, programelor, metodologiilor si standardelor in domeniul dialogului social;
- d) solutionarea pe calea dialogului tripartit a diferendelor de natura sociala si economica;
- e) negocierea si incheierea acordurilor si pactelor sociale, precum si a altor intelegeri la nivel national si monitorizarea aplicarii acestora;
- f) analizarea si, dupa caz, aprobarea solicitarilor de extindere a aplicarii contractelor colective de munca la nivel sectorial pentru toate unitatile din sectorul respectiv de activitate;
- g) alte atributii convenite intre parti.

Art. 79 Secretariatul Consiliului National Tripartit este asigurat de Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

Art. 80 Consiliul National Tripartit isi elaboreaza regulamentul propriu de organizare si functionare, care se aproba in plenul acestuia.

Art. 81 La sedintele Consiliului National Tripartit pot fi invitati reprezentanti ai altor autoritati ale statului sau experti, conform celor convenite intre parti.

TITLUL V Consiliul Economic si Social

CAP. I Dispozitii generale

Art. 82 Consiliul Economic si Social este institutie publica de interes national, tripartita, autonoma, constituita in scopul realizarii dialogului tripartit la nivel national dintre organizatiile patronale, organizatiile sindicale si reprezentanti ai societatii civile organizate.

Art. 83 (1) Consiliul Economic si Social este consultat obligatoriu de catre initiatorii proiectelor de acte normative din domeniul sau de competenta. Rezultatul acestei consultari se concretizeaza in avize la proiectele de acte normative.

(2) Domeniile de competenta ale Consiliului Economic si Social sunt:

- a) politicile economice;
- b) politicile financiare si fiscale;
- c) relatiile de munca, protectia sociala si politicile salariale;
- d) politicile in domeniul sanatatii;
- e) educatia, cercetarea si cultura.

(3) Consiliul Economic si Social se poate autosesiza sau poate fi sesizat de orice autoritate publica ori de organizatiile patronale sau sindicale reprezentative la nivel national, precum si de reprezentantii societatii civile asupra unor stari de fapt, evolutii ori evenimente economico-sociale de interes national. In urma acestor sesizari, Consiliul Economic si Social emite puncte de vedere si recomandari.

Art. 84 (1) Consiliul Economic si Social are personalitate juridica.

(2) Sediul Consiliului Economic si Social este in municipiul Bucuresti.

Art. 85 Consiliul Economic si Social se organizeaza si functioneaza potrivit prevederilor prezentei legi, precum si ale regulamentului propriu de organizare si functionare.

CAP. II Atributiile Consiliului Economic si Social

Art. 86 Consiliul Economic si Social este organism consultativ pentru Parlamentul si Guvernul Romaniei si are urmatoarele atributii:

- a) avizeaza actele normative din domeniile de competenta prevazute la art. 83 alin. (2), initiate de Guvern sau de Parlament, invitand initiatorii la dezbaterile actelor normative;
- b) elaboreaza, la solicitarea Guvernului, a Parlamentului sau din propria initiativa, analize si studii privind realitatile economice si sociale;
- c) semnaleaza Guvernului sau Parlamentului aparitia unor fenomene economice si sociale care impun elaborarea unor noi acte normative;
- d) urmareste indeplinirea obligatiilor ce decurg din Conventia nr. 144/1976 a Organizatiei Internationale a Muncii privitoare la consultarile tripartite destinate sa promoveze aplicarea normelor internationale ale muncii, adoptata la 2 iunie 1976 la Geneva, ratificata de Romania prin Legea nr. 96/1992.

Art. 87 (1) Initiatorii proiectelor de acte normative din domeniile de competenta prevazute la art. 83 alin. (2) au obligatia de a solicita pentru acestea avizul consultativ al Consiliului Economic si Social. Initiatorii pot participa la dezbaterile proiectului de act normativ, atat in comisiile permanente, cat si in plenul Consiliului Economic si Social, la invitatia acestuia.

(2) Avizul prevazut la alin. (1) va insoti in mod obligatoriu proiectul de act normativ, pana la adoptare.

(3) Avizele favorabile nu se motiveaza.

(4) Avizele cu observatii si propuneri vor cuprinde motivarea completa a fiecarei obiectii sau propuneri.

(5) Avizele nefavorabile vor cuprinde in mod obligatoriu motivarea acestora.

(6) Avizele se adopta prin votul plenului, cu o majoritate de doua treimi din numarul membrilor Consiliului Economic si Social prezenti.

(7) In cazul in care nu se poate adopta un aviz in conditiile prevazute la alin. (3)–(6), se vor transmite initiatorului punctele de vedere ale partilor exprimate in plenul Consiliului Economic si Social.

(8) Avizul Consiliului Economic si Social sau punctele de vedere ale partilor se transmit in scris initiatorului actului normativ, sub semnatura presedintelui.

Art. 88 (1) In indeplinirea atributiilor prevazute la art. 86, Consiliul Economic si Social are obligatia de a analiza proiectele de acte normative primite si de a transmite avizul sau in termen de maximum 7 zile lucratoare de la primirea solicitarii.

(2) Depasirea termenului prevazut la alin. (1) da dreptul initiatorului sa transmita proiectele de acte normative spre adoptare fara avizul Consiliului Economic si Social, cu mentionarea acestei situatii.

Art. 89 Consiliul Economic si Social stabileste relatii cu organisme si organizatii internationale din domeniile social si economic.

Art. 90 Consiliul Economic si Social analizeaza si propune masuri pentru imbunatatirea modului de aplicare a acordurilor si conventiilor internationale la care Romania este parte, precum si a programelor de asistenta initiate de organismele internationale de specialitate, din domeniul propriu de activitate.

CAP. III Organizarea si functionarea Consiliului Economic si Social

SECTIUNEA 1 Structura Consiliului Economic si Social

Art. 91 Functionarea Consiliului Economic si Social este asigurata de:

- a) plen;
- b) biroul executiv;
- c) presedinte si vicepresedinti;
- d) comisiile de specialitate permanente;
- e) secretarul general.

SECTIUNEA a 2-a Plenul Consiliului Economic si Social

Art. 92 (1) Plenul Consiliului Economic si Social este constituit dintr-un numar de 45 de membri, incluzand presedintele si vicepresedintii.

(2) Desemnarea membrilor Consiliului Economic si Social se face dupa cum urmeaza:

- a) 15 membri numiti de confederatiile patronale reprezentative la nivel national;
- b) 15 membri numiti de confederatiile sindicale reprezentative la nivel national;
- c) 15 membri reprezentand societatea civila, numiti prin decizie a primului-ministru, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, din cadrul structurilor cooperatiste, profesiunilor liberale, organizatiilor pentru protectia consumatorilor, comunitatii stiintifice si academice, organizatiilor de agricultori, organizatiilor de pensionari, organizatiilor comunitatilor locale, asociatiilor care reprezinta familia si persoanele cu dizabilitati si al altor organizatii neguvernamentale.

(3) Repartizarea locurilor aferente fiecărei confederatii sindicale si patronale in Consiliul Economic si Social se face de catre fiecare parte prin consens, iar in caz de dezacord, prin votul a jumătate plus unu din numarul total al confederatiilor.

Art. 93 Fiecare confederatie patronala si sindicala reprezentativa la nivel national, precum si fiecare organizatie a societatii civile, care detine unul sau mai multe locuri in Consiliul Economic si Social, nominalizeaza persoana sau persoanele, dupa caz, care urmeaza sa o reprezinte in cadrul Consiliului Economic si Social.

Art. 94 Pot dobandi calitatea de membru al Consiliului Economic si Social persoanele care indeplinesc urmatoarele conditii:

- a) sunt desemnate in scris de catre organizatiile reprezentate in Consiliul Economic si Social;
- b) au capacitate deplina de exercitiu;
- c) nu au antecedente penale.

Art. 95 (1) Mandatul plenului Consiliului Economic si Social este de 4 ani.

(2) Mandatul membrilor plenului Consiliului Economic si Social poate fi reinnoit.

Art. 96 (1) Organizatiile reprezentate vor inainta Consiliului Economic si Social lista membrilor numiti, cu cel putin 30 de zile inainte de expirarea mandatului membrilor in activitate.

(2) Membrii numiti in Consiliul Economic si Social sunt validati individual, prin verificarea indeplinirii de catre acestia a conditiilor prevazute la art. 94.

(3) In cazul in care un candidat nu indeplineste conditiile prevazute la art. 94, organizatia care l-a desemnat urmeaza sa faca o alta propunere.

Art. 97(1) Consiliul Economic si Social se considera legal constituit la data validarii a cel putin 24 de membri, cu conditia ca fiecare parte sa fie reprezentata de cel putin 8 persoane.

(2) Pana la data constituirii unui nou Consiliu Economic si Social, consiliul anterior isi continua activitatea.

Art. 98(1) Calitatea de membru al Consiliului Economic si Social inceteaza in urmatoarele situatii:

- a) la expirarea mandatului;
- b) in caz de deces;
- c) in caz de demisie;
- d) in situatia in care plenul Consiliului Economic si Social sau, dupa caz, confederatia patronala, confederatia sindicala ori Guvernul, care l-a numit, cere revocarea sa;
- e) in cazul in care nu mai indeplineste una dintre conditiile prevazute la art. 94 lit. b) si c);
- f) in situatia in care confederatia patronala sau confederatia sindicala care l-a numit isi pierde calitatea de confederatie reprezentativa la nivel national;
- g) in alte situatii prevazute de regulamentul Consiliului Economic si Social.

(2) Procedura revocarii calitatii de membru al Consiliului Economic si Social se stabileste prin regulamentul de organizare si functionare.

(3) Inlocuirea unui membru al plenului Consiliului Economic si Social se face pe perioada ramasa pana la expirarea mandatului plenului.

Art. 99 (1) Plenul Consiliului Economic si Social se intruneste saptamanal in sesiuni ordinare.

(2) Plenul se intruneste si in sesiuni extraordinare, la cererea biroului executiv ori a cel puțin unei treimi din numarul membrilor.

Art. 100(1) Dezbaterile in plen se desfasoara in prezenta a minimum 24 de membri. In cazul in care nu este indeplinita conditia de cvorum, iar convocarea a fost realizata regulamentar, membrii prezenti ai plenului pot sa isi exprime parerile, care vor fi consemnate ca puncte de vedere motivate ale membrilor prezenti.

(2) Lucrarile plenului se desfasoara in sedinte publice, in afara cazurilor expres stabilite de biroul executiv.

Art. 101(1) Plenul asigura conducerea generala a Consiliului Economic si Social si are urmatoarele atributii principale:

- a) avizeaza proiecte de acte normative;
- b) alege, la propunerea partilor, presedintele;
- c) alege, la propunerea partilor, pe cei 3 vicepresedinti si pe membrii biroului executiv;
- d) adopta regulamentul propriu de organizare si functionare;
- e) stabileste componenta comisiilor permanente;
- f) aproba proiectul propriu al bugetului de venituri si cheltuieli, precum si raportul privind executia bugetara;
- g) dezbate si adopta propunerile de hotarari elaborate de comisiile de specialitate;
- h) numeste secretarul general al Consiliului Economic si Social.

(2) Atributiile prevazute la alin. (1) pot fi completate prin regulamentul propriu de organizare si functionare.

Art. 102 (1) In exercitarea atributiilor sale prevazute la art. 101 alin. (1) lit. c)–h), plenul Consiliului Economic si Social adopta hotarari, prin consensul partilor.

(2) In cazul in care nu se realizeaza consensul, hotararile se adopta prin vot, cu o majoritate de trei patrimi din numarul membrilor Consiliului Economic si Social prezenti.

SECTIUNEA a 3-a Biroul executiv

Art. 103 (1) Biroul executiv al Consiliului Economic si Social este alcatuit din presedinte, 3 vicepresedinti si cate un membru din fiecare parte.

(2) Functia de presedinte este asigurata prin rotatie de fiecare parte, cu respectarea duratei fiecarui mandat.

(3) Biroul executiv al Consiliului Economic si Social asigura conducerea in intervalul dintre sedintele plenului.

(4) Atributiile si modul de lucru ale biroului executiv sunt stabilite prin regulamentul de organizare si functionare a Consiliului Economic si Social.

SECTIUNEA a 4-a Presedintele si vicepresedintii

Art. 104 (1) Presedintele Consiliului Economic si Social este ales prin votul plenului, dintre membrii acestuia, cu o majoritate de trei patrimi din numarul total al membrilor Consiliului Economic si Social.

(2) Presedintele Consiliului Economic si Social este validat de Parlament pentru un mandat de 4 ani.

(3) Revocarea presedintelui Consiliului Economic si Social se face de catre Parlament, la propunerea plenului Consiliului Economic si Social, adoptata cu o majoritate de trei patrimi din numarul total al membrilor.

(4) Functia de presedinte al Consiliului Economic si Social este asimilata din punctul de vedere al indemnizarii celei de ministru, iar functia de vicepresedinte celei de secretar de stat.

(5) Presedintele Consiliului Economic si Social este ordonator principal de credite.

Art. 105 Presedintele Consiliului Economic si Social indeplineste urmatoarele atributii:

a) reprezinta Consiliul Economic si Social in fata Parlamentului, a Guvernului si a celorlalte autoritati publice, precum si in relatiile cu persoanele fizice si juridice;

b) semneaza actele Consiliului Economic si Social;

c) angajeaza si, dupa caz, numeste, potrivit legii, personalul din aparatul Consiliului Economic si Social;

d) exercita orice alte atributii care ii revin potrivit legii sau hotararilor plenului.

Art. 106 Atributiile vicepresedintilor Consiliului Economic si Social se stabilesc prin regulamentul propriu de organizare si functionare.

SECTIUNEA a 5-a Comisiile de specialitate

Art. 107 (1) Comisiile de specialitate sunt structurile Consiliului Economic si Social care analizeaza problemele specifice domeniilor de activitate pentru care sunt constituite si care propun plenului masuri de solutionare a acestora.

(2) In cadrul comisiilor de specialitate sunt analizate proiectele de acte normative inaintate de initiatori si sunt elaborate proiectele de avize ce vor fi supuse dezbaterii plenului Consiliului Economic si Social.

(3) Comisiile de specialitate sunt conduse de un presedinte, numit prin rotatie de catre fiecare parte.

(4) Presedintele comisiei de specialitate stabileste programul de lucru si problemele care urmeaza a fi dezbătute si le propune aprobarii prin vot membrilor comisiei.

Art. 108 (1) In structura Consiliului Economic si Social sunt organizate comisii de specialitate permanente sau temporare.

(2) Comisiile de specialitate permanente sunt urmatoarele:

- a) Comisia pentru dezvoltare economica, competitivitate si mediu de afaceri;
- b) Comisia pentru incluziune sociala si protectie sociala;
- c) Comisia pentru relatiile de munca si politica salariala;
- d) Comisia pentru agricultura, dezvoltare rurala si protectia mediului;
- e) Comisia pentru educatie, formare profesionala, sanatate si cultura;
- f) Comisia pentru protectia consumatorului si concurenta loiala;
- g) Comisia pentru cooperatie, profesii liberale si activitati independente;
- h) Comisia pentru drepturi si libertati cetatenesti;
- i) Comisia pentru administratie publica si ordine publica.

(3) Prin regulamentul propriu de organizare si functionare pot fi constituite comisii de specialitate temporare pentru solutionarea unor probleme care se ivesc in domenii specifice de activitate.

Art. 109 Fiecare membru al Consiliului Economic si Social face parte obligatoriu din cel putin o comisie de specialitate permanenta.

Art. 110 (1) Numarul membrilor comisiilor de specialitate permanente sau temporare ale Consiliului Economic si Social este de minimum 5, repartizati conform acordului partilor.

(2) Pana la concurenta numarului de 5 membri ai fiecărei comisii, partile vor desemna ca membri in comisii experti in domeniul de activitate al acesteia. In acest caz, procedura de numire a expertilor se stabileste prin regulamentul de organizare si functionare a Consiliului Economic si Social.

Art. 111 Procedura de lucru a comisiilor de specialitate permanente se stabileste prin regulamentul de organizare si functionare a Consiliului Economic si Social.

SECTIUNEA a 6-a Secretariatul tehnic

Art. 112 (1) In structura Consiliului Economic si Social functioneaza un secretariat tehnic, care este aparatul de lucru de specialitate si tehnico-administrativ.

(2) In cadrul secretariatului tehnic se pot constitui departamente si alte structuri functionale, conform structurii organizatorice aprobate de plenul Consiliului Economic si Social.

(3) Secretariatul tehnic al Consiliului Economic si Social este condus de un secretar general, atributiile acestuia fiind stabilite prin regulamentul propriu de organizare si functionare.

(4) Functia de secretar general este incompatibila cu calitatea de membru in Consiliul Economic si Social.

(5) Functia de secretar general este asimilata din punctul de vedere al salarizarii celei de secretar general din minister.

CAP. IV Alte dispozitii

Art. 113 Desemnarea membrilor in Comitetul Economic si Social European se face dupa cum urmeaza:

a) cate 5 membri desemnati prin consens sau, in caz de dezacord, prin vot de catre fiecare parte reprezentata in Consiliul Economic si Social;

b) in cazul in care desemnarea nu se face cu cel putin 30 de zile inaintea termenului prevazut pentru nominalizarea reprezentantilor in Comitetul Economic si Social European, desemnarea va fi facuta de catre Guvern.

Art. 114(1) Consiliul Economic si Social are buget propriu, care face parte din bugetul de stat.

(2) Pentru activitatea desfasurata, membrii Consiliului Economic si Social primesc o indemnizatie in cuantum de 20% din cuantumul indemnizatiei stabilite pentru presedinte.

(3) Pentru activitatea desfasurata, membrii comisiilor de specialitate permanente care nu au calitatea de membru al Consiliului Economic si Social au dreptul la o indemnizatie lunara in cuantum de pana la 10% din cuantumul indemnizatiei stabilite pentru presedinte.

(4) Cuantumul indemnizatiilor prevazute la alin. (3) se stabileste de plenul Consiliului Economic si Social, cu incadrarea in sumele aprobate prin buget cu aceasta destinatie.

(5) Proiectul bugetului Consiliului Economic si Social se aproba de catre plenul Consiliului Economic si Social.

(6) Pentru organizarea si functionarea Consiliului Economic si Social se aloca de la bugetul de stat, prin legile bugetare anuale, fondurile aferente urmatoarelor categorii de cheltuieli:

a) cheltuielile curente si cheltuielile de capital;

b) indemnizatiile si contributiile sociale aferente pentru membrii Consiliului Economic si Social si pentru membrii comisiilor de specialitate permanente care nu au calitatea de membri ai Consiliului Economic si Social;

- c) plata cotizatiilor anuale datorate organizatiilor internationale la care Consiliul Economic si Social este afiliat;
  - d) sumele necesare realizarii analizelor si studiilor prevazute in atributiile Consiliului Economic si Social la art. 86 lit. c);
  - e) sumele necesare platii colaboratorilor externi ai Consiliului Economic si Social.
- (7) Consiliul Economic si Social poate primi donatii si sponsorizari in conditiile legii.

Art. 115 Personalul Consiliului Economic si Social este contractual si are urmatoarea structura:

- a) personalul de specialitate si tehnico-administrativ;
- b) expertii comisiilor de specialitate permanente.

Art. 116 In cazul in care membrii Consiliului Economic si Social sau ai comisiilor de specialitate permanente sau temporare se deplaseaza in interesul serviciului, in tara sau in strainatate, pot beneficia de drepturile de delegare prevazute de legislatia in vigoare pentru personalul din sectorul bugetar.

Art. 117(1) Pentru elaborarea unor studii in domeniul economico-social stabilite de catre plen, Consiliul Economic si Social poate folosi colaboratori externi – cadre didactice din invatamantul superior, cercetatori stiintifici, magistrati sau alti specialisti, in conditiile legii.

(2) Cuantumul sumelor convenite colaboratorilor externi se stabileste prin negociere directa, in raport cu complexitatea si importanta lucrarii ce urmeaza sa fie elaborata, fara a putea depasi, lunar, salariul de baza maxim stabilit de lege pentru functia de consilier gradul I A din cadrul Consiliului Economic si Social.

Art. 118 Personalul de specialitate si tehnico-administrativ functioneaza in cadrul secretariatului tehnic al Consiliului Economic si Social si se incadreaza in conditiile legii.

Art. 119 (1) Potrivit prevederilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public, cu modificarile si completarile ulterioare, Consiliul Economic si Social are dreptul sa solicite datele si informatiile necesare indeplinirii atributiilor acestuia.

(2) Pastrarea si folosirea datelor si informatiilor se vor face cu respectarea gradului de confidentialitate precizat de emitent.

TITLUL VI Constituirea si functionarea comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice centrale si la nivel teritorial

Art. 120 (1) In cadrul ministerelor si al altor institutii publice, prevazute in anexa nr. 1, precum si la nivelul judetelor si al municipiului Bucuresti se constituie si vor functiona comisii de dialog social,

formate din reprezentantii administratiei publice centrale sau locale, reprezentantii organizatiilor patronale si ai organizatiilor sindicale reprezentative la nivel national.

(2) Comisiile de dialog social care functioneaza la nivelul ministerelor pot aproba infiintarea unor subcomisii de dialog social sau a unor grupuri de lucru formate din persoane desemnate de plenul comisiilor respective.

(3) Comisiile de dialog social constituite la nivelul judetelor pot aproba infiintarea unor subcomisii de dialog social la nivelul localitatilor din judetul respectiv. Modalitatea de constituire si functionare a acestor subcomisii se stabileste de plenul comisiei la nivel judetean.

Art. 121 Comisiile de dialog social au caracter consultativ si activitatea lor vizeaza, in special, urmatoarele:

a) asigurarea unor relatii de parteneriat social intre administratie, organizatiile patronale si organizatiile sindicale, care sa permita o informare reciproca permanenta asupra problemelor care sunt de domeniul de interes al administratiei sau al partenerilor sociali, in vederea asigurarii unui climat de pace si stabilitate sociala;

b) consultarea obligatorie a partenerilor sociali asupra initiativelor legislative sau de alta natura cu caracter economico-social;

c) alte probleme din sfera de activitate a administratiei publice centrale sau din judete si municipiul Bucuresti asupra carora partenerii sociali convin sa discute.

Art. 122(1) Din comisiile de dialog social organizate la nivelul ministerelor si al institutiilor publice prevazute in anexa nr. 1 fac parte:

a) reprezentanti ai ministerelor sau ai respectivelor institutii publice, numiti prin ordin al ministrului, respectiv al conducatorului institutiei publice;

b) reprezentanti numiti de confederatiile patronale reprezentative la nivel national;

c) reprezentanti numiti de confederatiile sindicale reprezentative la nivel national.

(2) Din comisiile de dialog social organizate la nivel teritorial fac parte:

a) prefectul, precum si reprezentanti ai prefectului si ai serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor si ale celorlalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale, numiti prin ordin de catre prefect;

b) presedintele consiliului judetean sau, pentru municipiul Bucuresti, primarul general;

c) cate un reprezentant numit de fiecare confederatie patronala reprezentativa la nivel national;

d) cate un reprezentant numit de fiecare confederatie sindicala reprezentativa la nivel national.

(3) Presedintii confederatiilor patronale si sindicale reprezentative la nivel national sunt membri de drept ai comisiilor de dialog social constituite la nivelul administratiei publice centrale si locale.

Art. 123 (1) Presedintia comisiilor de dialog social se asigura astfel:

a) la nivelul fiecarui minister, de catre un secretar de stat sau, in situatii speciale – cu acordul partenerilor de dialog social –, de catre un alt reprezentant al ministerului, imputernicit prin ordin al

ministrului; la nivelul celorlalte institutii publice prevazute in anexa nr. 1, de catre un reprezentant numit de conducatorul institutiei publice;

b) la nivel teritorial, in baza principiului copresedintiei, de catre prefect si presedintele consiliului judetean sau, pentru municipiul Bucuresti, de catre primarul general.

(2) Secretariatul comisiilor de dialog social se asigura de institutia publica in cadrul careia acestea functioneaza.

Art. 124(1) Elaborarea unitara a politicilor nationale in domeniul dialogului social si coordonarea metodologica a comisiilor de dialog social se asigura de catre Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

(2) Presedintii comisiilor de dialog social din ministere sau din cadrul institutiilor publice prevazute in anexa nr. 1 sunt coordonati metodologic de catre secretarul de stat desemnat de ministrul muncii, familiei si protectiei sociale.

(3) Pentru exercitarea rolului sau de coordonator prevazut la alin. (1), Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale emite norme cu caracter metodologic pentru reglementarea dialogului social.

(4) Pentru asigurarea functionarii unitare a comisiilor de dialog social, persoanele responsabile de acest domeniu din ministere, prefecturi, precum si din cadrul institutiilor publice prevazute in anexa nr. 1 vor fi instruite prin programe derulate de Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale prin directiile cu atributii in activitatea de dialog social.

(5) Secretariatele comisiilor de dialog social vor transmite Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale componenta comisiilor de dialog social in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi.

(6) Raportarea activitatii comisiilor de dialog social din ministere se face lunar catre Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale si se transmite spre informare partenerilor sociali, potrivit modelului prevazut in anexa nr. 2.

(7) Raportarea activitatii comisiilor de dialog social judetene se face lunar catre secretarul de stat responsabil cu dialogul social din cadrul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, potrivit modelului prevazut in anexa nr. 2.

(8) Raportarea se face pe suport hartie si in format electronic.

Art. 125(1) In termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, comisiile de dialog social organizate la nivelul ministerelor si institutiilor publice prevazute in anexa nr. 1, precum si in plan teritorial se vor constitui si isi vor desfasura activitatea in conformitate cu prevederile acesteia.

(2) Regulamentul-cadru privind constituirea si functionarea comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice centrale este prevazut in anexa nr. 3.

(3) Regulamentul-cadru privind constituirea si functionarea comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice locale este prevazut in anexa nr. 4.

(4) In baza regulamentului-cadru, comisiile de dialog social isi vor elabora, in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi, propriul regulament de functionare, ale carui prevederi nu pot contraveni prevederilor regulamentului-cadru.

Art. 126 Anexele nr. 1-4 fac parte integranta din prezenta lege.

TITLUL VII Negocierile colective de munca

CAP. I Negocierea contractelor colective de munca

Art. 127 Organizarea si desfasurarea negocierilor colective, precum si incheierea contractelor colective de munca sunt reglementate prin prezenta lege.

Art. 128(1) Contractele colective de munca se pot negocia la nivel de unitati, grupuri de unitati si sectoare de activitate.

(2) Criteriul de apartenenta la sectoarele de activitate este cel al obiectului principal de activitate inregistrat la registrul comertului, conform codului CAEN.

(3) Unitatile din acelasi sector de activitate definite prin apartenenta la aceeasi diviziune, grupa sau clasa, conform codului CAEN, se pot constitui voluntar in grupuri de unitati, in vederea negocierii contractelor colective la nivelul respectiv. Angajatorii care intentioneaza sa negocieze contract colectiv de munca la nivel de grup de unitati pot constitui in mod voluntar grupul de unitati, atat prin hotarare judecatoreasca de constituire, cat si prin proces-verbal sau orice alta conventie scrisa intre parti.

(4) Fac parte din contractele colective de munca si conventiile dintre partile semnatare ale acestora prin care se solutioneaza conflictele colective de munca, precum si hotararile arbitrale in aceasta materie, incepand cu data pronuntarii acestora. Hotararile arbitrale se transmit depozitarului contractului colectiv de munca pentru inregistrare.

Art. 129(1) Negocierea colectiva este obligatorie numai la nivel de unitate, cu exceptia cazului in care unitatea are mai putin de 21 de angajati.

(2) Initiativa negocierii apartine angajatorului sau organizatiei patronale.

(3) Angajatorul sau organizatia patronala initiaza negocierea colectiva cu cel putin 45 de zile calendaristice inaintea expirarii contractelor colective de munca sau a expirarii perioadei de aplicabilitate a clauzelor stipulate in actele aditionale la contractele colective de munca.

(4) In cazul in care angajatorul sau organizatia patronala nu initiaza negocierea, aceasta va incepe la cererea scrisa a organizatiei sindicale reprezentative sau a reprezentantilor angajatilor, in termen de cel mult 10 zile calendaristice de la comunicarea solicitarii.

(5) Durata negocierii colective nu poate depasi 60 de zile calendaristice decat prin acordul partilor.

(6) Contractele colective de munca pot sa prevada renegocierea periodica a oricaror clauze convenite intre parti.

Art. 130(1) In termen de 5 zile calendaristice de la data declansarii procedurilor de negociere prevazute de art. 129 alin. (4), angajatorul sau organizatia patronala are obligatia sa convoace toate partile indreptatite in vederea negocierii contractului colectiv de munca.

(2) La prima sedinta de negociere se stabilesc informatiile publice si cu caracter confidential pe care angajatorul le va pune la dispozitia delegatilor sindicali sau ai reprezentantilor angajatilor, conform legii, si data pana la care urmeaza a indeplini aceasta obligatie.

(3) Regimul informatiilor confidentiale puse la dispozitie de angajator este cel stabilit prin Legea nr. 467/2006 privind cadrul general de informare si consultare a angajatilor.

(4) Informatiile pe care angajatorul sau organizatia patronala le va pune la dispozitia delegatilor sindicali ori a reprezentantilor angajatilor, dupa caz, vor cuprinde cel putin date referitoare la:

- a) situatia economico-financiara la zi;
- b) situatia ocuparii fortei de munca.

(5) Tot la prima sedinta de negociere partile vor consemna in procesul-verbal urmatoarele:

a) componenta nominala a echipelor de negociere pentru fiecare parte, in baza unor imputerniciri scrise;

- b) nominalizarea persoanelor mandatate sa semneze contractul colectiv de munca;
- c) durata maxima a negocierilor convenita de parti;
- d) locul si calendarul reuniunilor;
- e) dovada reprezentativitatii partilor participante la negocieri;
- f) dovada convocarii tuturor partilor indreptatite sa participe la negociere;
- g) alte detalii privind negocierea.

(6) Data la care se desfasoara prima sedinta de negociere reprezinta data la care se considera ca negocierile au fost declansate.

(7) La fiecare sedinta de negociere se vor incheia procese-verbale semnate de reprezentantii mandatati ai partilor in care se va consemna continutul negocierilor.

Art. 131(1) La negocierea clauzelor si la incheierea contractelor colective de munca partile sunt egale si libere.

(2) Este interzisa orice imixtiune a autoritatilor publice, sub orice forma si modalitate, in negocierea, incheierea, executarea, modificarea si incetarea contractelor colective de munca.

Art. 132 (1) Clauzele contractelor colective de munca pot stabili drepturi si obligatii numai in limitele si in conditiile prevazute de lege.

(2) La incheierea contractelor colective de munca, prevederile legale referitoare la drepturile angajatilor au un caracter minimal.

(3) Contractele colective de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la un nivel inferior celor stabilite prin contractul colectiv de munca aplicabil incheiat la nivel superior.

(4) Contractele individuale de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la niveluri inferioare celor stabilite prin contractele colective de munca aplicabile.

CAP. II Efectele contractelor colective de munca

Art. 133(1) Clauzele contractelor colective de munca produc efecte dupa cum urmeaza:

a) pentru toti angajatii din unitate, in cazul contractelor colective de munca incheiate la acest nivel;
b) pentru toti angajatii incadrati in unitatile care fac parte din grupul de unitati pentru care s-a incheiat contractul colectiv de munca;

c) pentru toti angajatii incadrati in unitatile din sectorul de activitate pentru care s-a incheiat contractul colectiv de munca si care fac parte din organizatiile patronale semnatare ale contractului.

(2) La fiecare dintre nivelurile prevazute la alin. (1) se incheie si se inregistreaza un singur contract colectiv de munca.

(3) In contractele colective de munca la orice nivel clauzele aplicabile angajatilor incadrati cu contract individual de munca in sectorul bugetar vor respecta in mod obligatoriu prevederile art. 138.

CAP. III Partile si reprezentarea acestora la negocierea colectiva

Art. 134 Partile contractului colectiv de munca sunt angajatorii si angajatii, reprezentati la negocieri dupa cum urmeaza:

A. din partea angajatorilor:

a) la nivel de unitate, de catre organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de functionare, dupa caz;

b) la nivel de grup de unitati, de catre angajatori care au acelasi obiect principal de activitate, conform codului CAEN, constituiti voluntar sau conform legii;

c) la nivel de sector de activitate, de catre organizatiile patronale legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;

B. din partea angajatilor:

a) la nivel de unitate, de catre sindicatul legal constituit si reprezentativ potrivit prezentei legi sau de catre reprezentantii angajatilor, dupa caz;

b) la nivelul grupurilor de unitati, de catre organizatiile sindicale legal constituite si reprezentative la nivelul unitatilor membre ale grupului;

c) la nivel de sector de activitate, de catre organizatiile sindicale legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi.

Art. 135(1) In unitatile in care nu exista sindicate reprezentative negocierea contractului colectiv de munca se face dupa cum urmeaza:

a) daca exista un sindicat constituit la nivel de unitate, afiliat la o federatie sindicala reprezentativa in sectorul de activitate din care face parte unitatea, negocierea se face de catre reprezentantii federatiei sindicale, la solicitarea si in baza mandatului sindicatului, impreuna cu reprezentantii alesi ai angajatilor;

b) daca exista un sindicat neafiliat la o federatie sindicala reprezentativa in sectorul de activitate din care face parte unitatea sau nu exista niciun sindicat, negocierea se face numai de catre reprezentantii angajatilor.

(2) In cazul in care la nivelul grupului de unitati nu exista organizatii sindicale reprezentative care sa reprezinte cel putin jumatate din numarul total de angajati ai grupului de unitati, la negocierea contractului colectiv de munca salariatii sunt reprezentati dupa cum urmeaza:

a) de catre reprezentantii mandatasi de organizatiile sindicale reprezentative din cadrul fiecarei unitati care au decis constituirea grupului;

b) pentru unitatile membre ale grupului in care nu exista sindicate reprezentative, dar exista sindicate afiliate la federatii sindicale reprezentative in sectorul de activitate in care s-a constituit grupul, angajatii sunt reprezentati de catre federatiile sindicale respective, in baza solicitarii si mandatului sindicatelor, si de reprezentantii angajatilor din respectivele unitati.

(3) Federatiile sindicale reprezentative la nivelul sectoarelor de activitate conform prezentei legi pot participa la negocierea contractelor colective de munca la nivel de grupuri de unitati in care au sindicate afiliate, la solicitarea si in baza mandatului din partea acestora.

(4) Confederatiile sindicale reprezentative la nivel national conform prezentei legi pot participa la negocierea contractelor colective de munca la nivelul sectoarelor de activitate in care au federatii membre, la solicitarea si in baza mandatului din partea acestora.

Art. 136 (1) Contractele colective de munca, incheiate la orice nivel, nu pot fi semnate decat de reprezentatii mandatasi in acest sens ai partilor care au negociat.

(2) Anterior incheierii si semnarii contractelor colective de munca la nivel de sector de activitate, angajatorii membri ai organizatiilor patronale reprezentative la nivel de sector de activitate, precum si organizatiile sindicale membre ale confederatiilor sindicale participante la negocieri isi vor imputernici reprezentantii sa negocieze prin mandat special.

CAP. IV Partile si reprezentarea acestora la negocierea colectiva in sectorul bugetar

Art. 137 In sectorul bugetar, partile contractului colectiv de munca sunt angajatorii si angajatii, reprezentati dupa cum urmeaza:

A. din partea angajatorilor:

a) la nivel de unitate, de catre conducatorul institutiei bugetare sau de catre persoana mandata in acest scop;

b) la nivel de grup de unitati, de catre reprezentantul legal al ordonatorilor principali de credite;

c) la nivel de sector de activitate, de catre reprezentantul legal al autoritatii publice centrale competente;

B. din partea angajatilor, la nivel de unitate, grup de unitati sau sector de activitate, de organizatiile sindicale legal constituite si reprezentative conform prevederilor prezentei legi, in caz contrar aplicandu-se prevederile art. 135.

Art. 138 (1) Prin contractele/acordurile colective de munca incheiate in sectorul bugetar nu pot fi negociate sau incluse clauze referitoare la drepturi in bani si in natura, altele decat cele prevazute de legislatia in vigoare pentru categoria respectiva de personal.

(2) Prin exceptie de la prevederile art. 129 alin. (3) contractele colective de munca in sectorul bugetar se negociaza, in conditiile legii, dupa aprobarea bugetelor de venituri si cheltuieli ale ordonatorilor de credite, in limitele si in conditiile stabilite prin acestea.

(3) Drepturile salariale din sectorul bugetar se stabilesc prin lege in limite precise, care nu pot constitui obiect al negocierilor si nu pot fi modificate prin contracte colective de munca. In cazul in care drepturile salariale sunt stabilite de legi speciale intre limite minime si maxime, drepturile salariale concrete se determina prin negocieri colective, dar numai intre limitele legale.

(4) Clauzele cuprinse in contractele colective de munca incheiate cu incalcarea prevederilor alin. (1)-(3) sunt lovite de nulitate.

(5) Raspunderea pentru incheierea contractelor colective de munca cu nerespectarea prevederilor alin. (1)-(3) revine angajatorului.

Art. 139 Negocierea acordurilor colective pentru functionarii publici se face in conformitate cu dispozitiile legale in materie.

CAP. V Incheierea contractelor colective de munca

Art. 140 (1) In scopul asigurarii participarii la negocierea contractelor colective de munca la nivel de sector de activitate, grup de unitati si unitati, angajatorii sau organizatiile patronale vor transmite tuturor partilor indreptatite sa negocieze contractul colectiv de munca anuntul privind intentia de incepere a negocierilor colective. In cazul in care angajatorul sau organizatia patronala nu a initiat negocierile in conformitate cu prevederile art. 129 alin. (3), organizatia sindicala sau reprezentantii

angajatilor, dupa caz, care initiaza negocierile conform art. 129 alin. (5) vor transmite tuturor partilor indreptatite sa participe la negociere anuntul privind intentia de incepere a negocierilor colective.

(2) Neinvitarea la negocieri a tuturor partilor indreptatite sa negocieze contractul colectiv de munca constituie motiv de neinregistrare a contractului colectiv de munca negociat.

(3) Anuntul prevazut la alin. (1) va fi transmis in forma scrisa tuturor partilor indreptatite sa negocieze contractul colectiv de munca, cu cel putin 15 zile inainte de data inceperii negocierilor. Acestea vor confirma in scris primirea respectivului anunt si acceptarea sau refuzul participarii la negociere. Lipsa unui raspuns scris, coroborata cu prezentarea dovezii de invitare la negocieri, va fi interpretata ca refuz de a participa la negocieri.

Art. 141 (1) Contractul colectiv de munca se incheie pe o perioada determinata, care nu poate fi mai mica de 12 luni si mai mare de 24 luni.

(2) Partile pot hotari prelungirea aplicarii contractului colectiv de munca, in conditiile stabilite de prezenta lege, o singura data, cu cel mult 12 luni.

(3) In cazul in care intr-o unitate nu exista un contract colectiv de munca, partile pot conveni negocierea acestuia in orice moment.

Art. 142 (1) Clauzele cuprinse in contractele colective de munca care sunt negociate cu incalcarea prevederilor art. 132 sunt lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constata de catre instanțele judecatoresti competente, la cererea partii interesate, fie pe cale de actiune, fie pe cale de exceptie.

(3) In cazul constatarii nulitatii unor clauze de catre instanta judecatoreasca, partile pot conveni renegocierea acestora.

(4) Pana la renegocierea clauzelor a caror nulitate a fost constatata, acestea sunt inlocuite cu prevederile mai favorabile angajatilor, cuprinse in lege sau in contractul colectiv de munca aplicabil incheiat la nivelul superior, dupa caz.

Art. 143 (1) Contractele colective de munca si actele aditionale la acestea se incheie in forma scrisa si se inregistreaza prin grija partilor, dupa cum urmeaza:

a) contractul colectiv de munca la nivel de unitate, la inspectoratul teritorial de munca;
b) contractele colective de munca incheiate la nivelul grupurilor de unitati si al sectoarelor de activitate, la Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

(2) Dosarul intocmit in vederea inregistrarii va cuprinde:

a) contractul colectiv de munca, in original, redactat in atatea exemplare cate parti semnatare sunt, plus unul pentru depozitar, semnate de catre parti;

b) dovada convocarii partilor indreptatite sa participe la negociere;

c) imputernicirile scrise pentru reprezentantii desemnati in vederea negocierii si semnarii contractului colectiv de munca;

d) dovezile de reprezentativitate ale partilor. In cazul grupului de unitati constituit numai pentru negocierea unui contract colectiv de munca la acest nivel, dovezile de reprezentativitate pot fi cele ale membrilor partii sindicale, conform art. 134 lit. B si art. 135 alin. (2), partea patronala facand dovada constituirii grupului de unitati, conform prevederilor art. 128 alin. (3), in vederea negocierii;

e) procesele-verbale ale negocierii, redactate in atatea exemplare cate parti semnatare sunt, plus unul pentru depozitar, continand pozitia partilor;

f) pentru contractele colective de munca incheiate la nivel de sector de activitate, mandatele speciale prevazute la art. 136 alin. (2).

(3) In cazul contractelor negociate la nivelul sectoarelor de activitate, contractul colectiv de munca va fi inregistrat la nivelul respectiv numai in situatia in care numarul de angajati din unitatile membre ale organizatiilor patronale semnatare este mai mare decat jumatate din numarul total al angajatilor din sectorul de activitate. In caz contrar, contractul va fi inregistrat drept contract la nivel de grup de unitati.

(4) Pentru contractele la nivel de sector de activitate sau grup de unitati, dosarul prevazut la alin. (2) va cuprinde suplimentar si lista unitatilor carora li se aplica contractul in conformitate cu mandatele speciale prevazute la art. 136 alin. (2).

(5) In cazul in care este indeplinita conditia prevazuta la alin. (3), aplicarea contractului colectiv de munca inregistrat la nivelul unui sector de activitate va fi extinsa la nivelul tuturor unitatilor din sector, prin ordin al ministrului muncii, familiei si protectiei sociale, cu aprobarea Consiliului National Tripartit, in baza unei cereri adresate acestuia de catre semnatarii contractului colectiv de munca la nivel sectorial.

Art. 144(1) Contractele colective de munca se aplica de la data inregistrarii lor la autoritatea competenta sau de la o data ulterioara, potrivit conventiei partilor.

(2) Contractele colective de munca la nivel de sectoare de activitate si grupuri de unitati, precum si actele aditionale la acestea vor fi publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a V-a, prin grija partilor semnatare.

Art. 145(1) Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale sau, dupa caz, inspectoratele teritoriale de munca vor proceda la inregistrarea contractelor colective de munca dupa verificarea indeplinirii conditiilor procedurale prevazute de prezenta lege. Daca aceste conditii nu sunt indeplinite, contractele colective de munca vor fi restituite semnatarii pentru indeplinirea conditiilor legale.

(2) Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale va publica pe pagina de internet contractele colective la nivel de sector de activitate si grup de unitati.

Art. 146 (1) Contractele colective de munca nu vor fi inregistrate daca:

a) partile nu au depus dosarul in conformitate cu prevederile art. 143 alin. (2);

b) nu sunt semnate de catre organizatii sindicale care reprezinta mai mult de jumatate din totalul angajatilor din sectorul sau grupul de unitati pentru care s-a negociat contractul;

c) reprezentantul oricarei parti care a participat la negocieri, nu a fost de acord cu oricare dintre clauzele contractului si acest fapt a fost consemnat in procesul-verbal de negociere.

(2) La nivel de unitate, contractul colectiv de munca va fi inregistrat fara semnatura tuturor partilor numai in cazul in care partea semnatară care reprezintă angajatii acopera mai mult de jumatate din totalul angajatilor.

Art. 147 Impotriva refuzului inregistrării contractelor colective de munca partile interesate se pot adresa instantelor judecatoresti in conditiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

CAP. VI Executarea, modificarea, suspendarea si incetarea contractului colectiv de munca

Art. 148(1) Executarea contractului colectiv de munca este obligatorie pentru parti.

(2) Neindeplinirea obligatiilor asumate prin contractul colectiv de munca atrage raspunderea partilor care se fac vinovate de aceasta.

Art. 149 Clauzele contractului colectiv de munca pot fi modificate pe parcursul executării lui, in conditiile legii, ori de cate ori toate partile indreptatite sa negocieze contractul colectiv de munca convin acest lucru.

Art. 150(1) Modificarile aduse contractului colectiv de munca se consemneaza intr-un act aditional semnat de toate partile care au incheiat contractul.

(2) Actul aditional se transmite in scris organului la care a fost inregistrat contractul colectiv de munca si tuturor partilor semnatară si produce efecte de la data inregistrării acestuia in conditiile prezentei legi sau de la o data ulterioara, potrivit conventiei partilor.

Art. 151 Contractul colectiv de munca inceteaza:

- a) la implinirea termenului sau la terminarea lucrării pentru care a fost incheiat, daca partile nu convin prelungirea aplicării acestuia, in conditiile legii;
- b) la data dizolvării sau lichidării judiciare a unitatii;
- c) prin acordul partilor.

Art. 152 (1) Contractul colectiv de munca nu poate fi denuntat unilateral.

(2) Litigiile in legatura cu executarea, modificarea sau incetarea contractului colectiv de munca se solutioneaza de catre instantele judecatoresti competente.

Art. 153 Conform principiului recunoasterii reciproce orice organizatie sindicala legal constituita poate incheia cu un angajator sau cu o organizatie patronala orice alte tipuri de acorduri, conventii

sau intelegeri, in forma scrisa, care reprezinta legea partilor si ale caror prevederi sunt aplicabile numai membrilor organizatiilor semnatare.

TITLUL VIII Reglementarea modalitatilor de solutionare a conflictelor de munca

CAP. I Dispozitii generale

Art. 154 (1) Raporturile de munca stabilite intre angajatori si angajatii acestora se desfasoara cu respectarea prevederilor legale, precum si in conditiile negociate prin contractele colective si individuale de munca.

(2) Incalcarea cu vinovatie de catre una dintre parti a obligatiilor care ii revin potrivit alin. (1) atrage raspunderea acesteia.

Art. 155 Conflictele de munca se solutioneaza potrivit prevederilor prezentei legi.

CAP. II Conflicte colective de munca

Art. 156 Dreptul angajatilor de a declansa conflicte colective de munca in legatura cu inceperea, desfasurarea si incheierea negocierilor contractelor colective de munca este garantat de lege.

Art. 157 Nu pot constitui obiect al conflictelor colective de munca revendicarile angajatilor pentru a caror rezolvare este necesara adoptarea unei legi sau a altui act normativ.

Art. 158 Conflictele colective de munca pot avea loc pentru apararea intereselor colective cu caracter economic, profesional sau social, in conformitate cu prevederile art. 156.

Art. 159(1) In conflictele colective de munca la nivel de unitate angajatii sunt reprezentati de sindicatele reprezentative din unitate, potrivit legii.

(2) La nivelul unitatilor in care nu sunt constituite sindicate reprezentative, iar angajatii si-au ales persoanele care sa ii reprezinte la negocieri, aceleasi persoane ii reprezinta si in cazul conflictelor colective de munca.

Art. 160 In cazul conflictelor colective de munca angajatii sunt reprezentati de organizatiile sindicale reprezentative sau reprezentantii angajatilor, dupa caz, care participa la negocierile colective ale contractului sau acordului colectiv de munca aplicabil.

Art. 161 Conflictele colective de munca pot fi declansate in urmatoarele situatii:

a) angajatorul sau organizatia patronala refuza sa inceapa negocierea unui contract ori acord colectiv de munca, in conditiile in care nu are incheiat un astfel de contract sau acord ori cel anterior a incetat;

b) angajatorul sau organizatia patronala nu accepta revendicarile formulate de angajati;

c) partile nu ajung la o intelegere privind incheierea unui contract sau acord colectiv de munca pana la data stabilita de comun acord pentru finalizarea negocierilor.

Art. 162(1) In toate cazurile in care exista premisele declansarii unui conflict colectiv de munca, organizatiile sindicale reprezentative sau reprezentantii angajatilor, dupa caz, vor sesiza in scris angajatorul, respectiv organizatia patronala despre aceasta situatie, precizand revendicarile angajatilor, motivarea acestora, precum si propunerile de solutionare. Angajatorul este obligat sa primeasca si sa inregistreze sesizarea astfel formulata.

(2) Cerinta prevazuta la alin. (1) se considera indeplinita si in cazul in care revendicarile, motivarea si propunerile de solutionare sunt exprimate de sindicatul reprezentativ sau de catre reprezentantii alesi ai angajatilor cu ocazia intalnirii cu reprezentantii angajatorului ori ai organizatiei patronale, daca discutiile purtate au fost consemnate intr-un proces-verbal.

(3) Angajatorul sau organizatia patronala are obligatia de a raspunde in scris sindicatelor sau, in lipsa acestora, reprezentantilor angajatilor, in termen de doua zile lucratoare de la primirea sesizarii, cu precizarea punctului de vedere pentru fiecare dintre revendicarile formulate.

Art. 163 In situatia in care angajatorul ori organizatia patronala nu a raspuns la toate revendicarile formulate sau, desi a raspuns, sindicatele ori reprezentantii salariatilor, dupa caz, nu sunt de acord cu punctul de vedere precizat, conflictul colectiv de munca se poate declansa.

Art. 164 Pe durata valabilitatii unui contract sau acord colectiv de munca angajatii nu pot declansa conflictul colectiv de munca.

Art. 165 Conflictul colectiv de munca se declanseaza numai dupa inregistrarea prealabila a acestuia, dupa cum urmeaza:

a) la nivel de unitate, organizatia sindicala reprezentativa sau reprezentantii angajatilor, dupa caz, notifica angajatorului declansarea conflictului colectiv de munca si sesizeaza in scris inspectoratul teritorial de munca din judetul in care isi desfasoara activitatea angajatii unitatii care au declansat conflictul, in vederea concilierii;

b) la nivel de grup de unitati, organizatiile sindicale reprezentative vor notifica fiecarei unitati membre a grupului de unitati, precum si organizatiei patronale constituite la nivelul grupului declansarea conflictului colectiv de munca si sesizeaza in scris Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, in vederea concilierii;

c) la nivelul sectorului de activitate, organizatiile sindicale reprezentative vor notifica fiecarei unitati in care au membri organizatii sindicale reprezentative, precum si organizatiilor patronale

corespondente declansarea conflictului colectiv de munca si vor sesiza in scris Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, in vederea concilierii.

CAP. III Concilierea conflictelor colective de munca

Art. 166 In toate cazurile, sesizarea pentru concilierea conflictului colectiv de munca se formuleaza in scris si va cuprinde in mod obligatoriu urmatoarele mentiuni:

- a) angajatorul sau organizatia patronala, cu indicarea sediului si datelor de contact ale acestuia/acesteia;
- b) obiectul conflictului colectiv de munca si motivarea acestuia;
- c) dovada indeplinirii cerintelor prevazute la art. 161-163;
- d) desemnarea nominala a persoanelor delegate sa reprezinte la conciliere organizatia sindicala reprezentativa sau, dupa caz, reprezentantii angajatilor.

Art. 167 Concilierea, medierea si arbitrarea conflictelor colective de munca se fac numai intre partile aflate in conflict.

Art. 168 (1) Procedura de conciliere este obligatorie.

(2) In termen de 3 zile lucratoare de la inregistrarea sesizarii, Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, in cazul conflictelor colective de munca la nivel de grup de unitati sau la nivel sectorial, respectiv inspectoratul teritorial de munca, in cazul conflictelor colective de munca la nivel de unitate, desemneaza delegatul sau pentru participarea la concilierea conflictului colectiv de munca si comunica datele persoanei desemnate atat organizatiei sindicale ori reprezentantilor angajatilor, cat si angajatorului sau organizatiei patronale.

(3) Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, respectiv inspectoratul teritorial de munca, dupa caz, convoaca partile la procedura de conciliere intr-un termen ce nu poate depasi 7 zile lucratoare de la data desemnarii delegatului.

Art. 169 (1) Pentru sustinerea intereselor lor la conciliere, syndicatele reprezentative sau, dupa caz, reprezentantii angajatilor desemneaza o delegatie formata din 2-5 persoane, care va fi imputernicita in scris sa participe la concilierea organizata de Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale sau de inspectoratul teritorial de munca, dupa caz. Din delegatia sindicala pot face parte si reprezentanti ai federatiei sau ai confederatiei sindicale la care organizatia sindicala este afiliata.

(2) Poate fi aleasa ca delegat al syndicatelor reprezentative sau, dupa caz, al reprezentantilor angajatilor orice persoana care indeplineste urmatoarele conditii:

- a) are capacitate deplina de exercitiu;
- b) este angajat al unitatii sau reprezinta federatia ori confederatia sindicala reprezentativa la care organizatia sindicala care a declansat conflictul de munca este afiliata.

Art. 170 Pentru sustinerea intereselor sale la conciliere, angajatorul sau organizatia patronala desemneaza printr-o imputernicire scrisa o delegatie compusa din 2-5 persoane care sa participe la conciliere.

Art. 171(1) La data fixata pentru conciliere, delegatul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale sau al inspectoratului teritorial de munca, dupa caz, verifica imputernicirile delegatilor partilor si staruie ca acestia sa actioneze pentru a se realiza concilierea.

(2) Sustinerile partilor si rezultatul dezbaterilor se consemneaza intr-un proces-verbal, semnat de catre parti si de delegatul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale sau al inspectoratului teritorial de munca, dupa caz.

(3) Procesul-verbal se intocmeste in original, cate unul pentru fiecare parte participante la conciliere si unul pentru delegatul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale sau al inspectoratului teritorial de munca, dupa caz.

Art. 172 In cazul in care in urma dezbaterilor se ajunge la un acord cu privire la solutionarea revendicarilor formulate, conflictul colectiv de munca se considera incheiat.

Art. 173 In situatiile in care acordul cu privire la solutionarea conflictului colectiv de munca este numai partial, in procesul-verbal se vor consemna revendicarile asupra carora s-a realizat acordul si cele ramase nesolutionate, impreuna cu punctele de vedere ale fiecărei parti referitoare la acestea din urma.

Art. 174 Rezultatele concilierii vor fi aduse la cunostinta angajatilor de catre cei care au facut sesizarea pentru efectuarea concilierii.

CAP. IV Medierea si arbitrajul

Art. 175 In vederea promovarii solutionarii amiabile si cu celeritate a conflictelor colective de munca se infiinteaza Oficiul de Mediere si Arbitraj al Conflictelor Colective de Munca de pe langa Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

Art. 176(1) Modalitatea de infiintare, organizare si functionare a Oficiului de Mediere si Arbitraj al Conflictelor Colective de Munca va fi reglementata prin hotarare a Guvernului, ce va fi adoptata in cel mult 90 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi.

(2) In cadrul Oficiului de Mediere si Arbitraj al Conflictelor Colective de Munca vor fi constituite corpul de mediatori si corpul de arbitri ai conflictelor colective de munca.

Art. 177 Componenta si criteriile de accesare in corpul de mediatori si corpul de arbitri ai conflictelor colective de munca, competenta, atributiile, precum si procedurile de mediere si arbitraj se stabilesc prin Regulamentul de mediere si arbitraj, elaborat de Oficiul de Mediere si Arbitraj al Conflictelor Colective de Munca de pe langa Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, aprobat prin ordin comun al ministrului muncii, familiei si protectiei sociale si al ministrului justitiei, care se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 178 (1) In cazul in care conflictul colectiv de munca nu a fost solutionat ca urmare a concilierii organizate de Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, respectiv de inspectoratul teritorial de munca, dupa caz, partile pot hotari, prin consens, initierea procedurii de mediere, in conditiile prezentei legi.

(2) Pentru medierea conflictelor individuale de munca sunt aplicabile prevederile art. 73 alin. (2) din Legea nr. 192/2006 privind medierea si organizarea profesiei de mediator, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 179 (1) Pe intreaga durata a unui conflict colectiv de munca, partile aflate in conflict pot hotari prin consens ca revendicarile formulate sa fie supuse arbitrajului Oficiului de Mediere si Arbitraj al Conflictelor Colective de Munca de pe langa Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

(2) Hotararile arbitrale pronuntate de Oficiul de Mediere si Arbitraj al Conflictelor Colective de Munca de pe langa Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale sunt obligatorii pentru parti, completeaza contractele colective de munca si devin executorii din momentul pronuntarii lor.

Art. 180 Medierea sau arbitrajul conflictului colectiv de munca este obligatorie/obligatoriu daca partile, de comun acord, au decis acest lucru inainte de declansarea grevei ori pe parcursul acesteia.

CAP. V Greva

Art. 181 Prin greva se intelege orice forma de incetare colectiva si voluntara a lucrului intr-o unitate.

Art. 182 Greva poate fi declarata numai daca, in prealabil, au fost epuizate posibilitatile de solutionare a conflictului colectiv de munca prin procedurile obligatorii prevazute de prezenta lege, numai dupa desfasurarea grevei de avertisment si daca momentul declansarii acesteia a fost adus la cunostinta angajatorilor de catre organizatori cu cel putin doua zile lucratoare inainte.

Art. 183 (1) Hotararea de a declara greva se ia de catre organizatiile sindicale reprezentative participante la conflictul colectiv de munca, cu acordul scris a cel putin jumatate din numarul membrilor sindicatelor respective.

(2) Pentru angajatii unitatilor in care nu sunt organizate sindicate reprezentative, hotararea de declarare a grevei se ia de catre reprezentantii angajatilor, cu acordul scris a cel puțin unei patrimi din numarul angajatilor unitatii sau, dupa caz, ai subunitatii ori compartimentului.

(3) Hotararea de a declara greva, cu dovada indeplinirii conditiilor prevazute la alin. (1), se comunica in scris angajatorului, in termenul prevazut la art. 182.

Art. 184 Grevele pot fi de avertisment, de solidaritate si propriu-zise.

Art. 185 Greva de avertisment nu poate avea o durata mai mare de doua ore, daca se face cu incetarea lucrului, si trebuie, in toate cazurile, sa preceada cu cel puțin doua zile lucratoare greva propriu-zisa.

Art. 186 (1) Greva de solidaritate poate fi declarata in vederea sustinerii revendicarilor formulate de angajatii din alte unitati apartinand aceluiasi grup de unitati sau sector de activitate.

(2) Hotararea de a declara greva de solidaritate poate fi luata, cu respectarea prevederilor art. 183 alin. (1), de catre organizatiile sindicale reprezentative afiliate la aceeasi federatie sau confederatie sindicala la care este afiliat sindicatul organizator. In cazul grevelor de solidaritate, prevederile art. 183 alin. (2) nu se aplica.

(3) Greva de solidaritate nu poate avea o durata mai mare de o zi lucratoare si trebuie anuntata in scris conducerii unitatii cu cel puțin doua zile lucratoare inainte de data incetarii lucrului.

Art. 187 (1) Grevele sunt organizate de sindicatul reprezentativ sau, dupa caz, de reprezentantii angajatilor, care vor stabili si durata acestora, cu respectarea prevederilor art. 186.

(2) Sindicatul reprezentativ ori, dupa caz, reprezentantii alesi ai angajatilor ii reprezinta pe grevisti, pe toata durata grevei, in relatiile cu angajatorii, inclusiv in fata instantelor judecatoresti, in cazurile in care se solicita suspendarea sau incetarea grevei.

Art. 188 Pe durata in care revendicarile formulate de angajati sunt supuse medierii ori arbitrajului, acestia nu pot declansa greva sau, daca greva este declansata, aceasta se suspenda in conditiile art. 197 alin. (3).

Art. 189 In situatia in care, dupa declansarea grevei, mai mult de jumatate din numarul angajatilor care au hotarat declararea grevei renunta in scris la greva, aceasta inceteaza.

Art. 190 (1) Greva poate fi declarata numai pentru interese cu caracter profesional, economic si social ale angajatilor.

(2) Greva nu poate urmari realizarea unor scopuri politice.

Art. 191(1) Participarea la greva este libera. Nimeni nu poate fi constrans sa participe la greva sau sa refuze sa participe.

(2) Pe durata unei greve declansate intr-o unitate pot inceta activitatea si angajatii unor subunitati sau compartimente care nu au participat initial la declansarea conflictului colectiv de munca.

(3) In situatiile prevazute la alin. (2), revendicarile sunt cele formulate la declansarea conflictului colectiv de munca.

Art. 192(1) Angajatii care nu participa la greva isi vor continua activitatea.

(2) Angajatii aflati in greva trebuie sa se abtina de la orice actiune de natura sa impiedice continuarea activitatii de catre cei care nu participa la greva.

Art. 193(1) Organizatorii grevei au obligatia ca pe durata acesteia sa protejeze bunurile unitatii si, impreuna cu conducerea unitatii, sa asigure functionarea continua a utilajelor si a instalatiilor a caror oprire ar putea constitui un pericol pentru viata sau pentru sanatatea oamenilor.

(2) Pentru pagubele materiale provocate de catre participantii la greva, angajatorul se poate adresa instantei competente pentru despagubiri.

Art. 194(1) Pe durata grevei conducerea unitatii nu poate fi impiedicata sa isi desfasoare activitatea de catre angajatii aflati in greva sau de organizatorii acesteia.

(2) Conducerea unitatii nu poate incadra alti angajati care sa ii inlocuiasca pe cei aflati in greva.

Art. 195 (1) Pe toata durata participarii la greva contractul individual de munca sau raportul de serviciu, dupa caz, al angajatului se suspenda de drept. Pe perioada suspendarii se mentin doar drepturile de asigurari de sanatate.

(2) In orice moment al grevei oricare parte poate solicita participarea unui reprezentant al inspectoratului teritorial de munca pentru constatarea eventualelor contraventii.

Art. 196 (1) Participarea la greva sau organizarea acesteia, cu respectarea dispozitiilor prezentei legi, nu reprezinta o incalcare a obligatiilor de serviciu ale angajatilor si nu atrage posibilitatea sanctionarii in niciun fel a acestora.

(2) Dispozitiile alin. (1) nu se aplica daca greva este declarata ilegala, potrivit art. 200 alin. (1) lit. b).

Art. 197 (1) In timpul grevei organizatorii acesteia continua negocierile cu conducerea unitatii, in vederea solutionarii revendicarilor care formeaza obiectul conflictului colectiv de munca.

(2) In cazul in care organizatorii grevei si conducerea unitatii ajung la un acord, conflictul colectiv de munca este inchis si greva inceteaza.

(3) Pe perioada negocierilor, organizatorii grevei pot conveni cu angajatorul suspendarea temporara a grevei. Daca negocierile esueaza, greva va fi reluata, fara a mai fi necesara parcurgerea etapelor procedurale preliminare prevazute de lege.

(4) Exceptand situatia prevazuta la alin. (3), organizatorii grevei nu pot amana declansarea grevei la o alta data decat cea anuntata sau sa o suspende pe o anumita perioada decat reluand toata procedura de declansare a conflictelor colective de munca.

(5) Refuzul organizatorilor grevei de a indeplini obligatia prevazuta la alin. (1) atrage raspunderea juridica a acestora pentru pagubele cauzate unitatii.

Art. 198 Daca angajatorul apreciaza ca greva a fost declarata sau se deruleaza cu nerespectarea legii, acesta se va putea adresa tribunalului in a carui circumscriptie se afla unitatea in care s-a declarat greva cu o cerere prin care se solicita instantei incetarea grevei.

Art. 199 Tribunalul fixeaza termen pentru solutionarea cererii de incetare a grevei, care nu poate fi mai mare de doua zile lucratoare de la data inregistrarii acesteia, si dispune citarea partilor.

Art. 200(1) Tribunalul examineaza cererea prin care se solicita incetarea grevei si pronunta de urgenta o hotarare prin care, dupa caz:

- a) respinge cererea angajatorului;
  - b) admite cererea angajatorului si dispune incetarea grevei ca fiind ilegala.
- (2) Hotararile pronuntate de tribunal sunt definitive.

Art. 201(1) Tribunalul si curtea de apel solutioneaza cererea sau, dupa caz, recursul, potrivit procedurii prevazute pentru solutionarea conflictelor colective de munca.

(2) In cazul in care dispune incetarea grevei ca fiind ilegala, instanta, la cererea celor interesati, poate obliga organizatorii grevei si angajatii participanti la greva ilegala la plata despagubirilor.

Art. 202 Nu pot declara greva: procurorii, judecatorii, personalul militar si personalul cu statut special din cadrul Ministerului Apararii Nationale, al Ministerului Administratiei si Internelor, al Ministerului Justitiei si din institutiile si structurile din subordinea sau coordonarea acestora, inclusiv al Administratiei Nationale a Penitenciarelor, al Serviciului Roman de Informatii, al Serviciului de Informatii Externe, al Serviciului de Telecomunicatii Speciale, personalul angajat de fortele armate straine stationate pe teritoriul Romaniei, precum si alte categorii de personal carora li se interzice exercitarea acestui drept prin lege.

Art. 203 Personalul din transporturile aeriene, navale, terestre de orice fel nu poate declara greva din momentul plecarii in misiune si pana la terminarea acesteia.

Art. 204 Personalul imbarcat pe navele marinei comerciale sub pavilion romanesc poate declara greva numai cu respectarea normelor stabilite prin conventiile internationale ratificate de statul roman, in conditiile art. 203.

Art. 205 In unitatile sanitare si de asistenta sociala, de telecomunicatii, ale radioului si televiziunii publice, in transporturile pe caile ferate, in unitatile care asigura transportul in comun si salubritatea localitatilor, precum si aprovizionarea populatiei cu gaze, energie electrica, caldura si apa, greva este permisa cu conditia ca organizatorii grevei sa asigure serviciile, dar nu mai putin de o treime din activitatea normala.

Art. 206 Angajatii din unitatile sistemului energetic national, din unitatile operative de la sectoarele nucleare, din unitatile cu foc continuu pot declara greva cu conditia asigurarii a cel putin unei treimi din activitate, astfel incat sa nu puna in pericol viata si sanatatea oamenilor si sa asigure functionarea instalatiilor in deplina siguranta.

Art. 207 Functionarii publici declanseaza conflictul colectiv de munca conform procedurii prevazute in prezenta lege.

CAP. VI Conflictele individuale de munca

Art. 208 Conflictele individuale de munca se solutioneaza de catre instantele judecatoresti.

Art. 209 Instantele judecatoresti competente sa judece cereri referitoare la solutionarea conflictelor individuale de munca se stabilesc prin lege.

Art. 210 Cererile referitoare la solutionarea conflictelor individuale de munca se adreseaza instantei judecatoresti competente in a carei circumscriptie isi are domiciliul sau locul de munca reclamantul.

Art. 211 Cererile pot fi formulate de cei ale caror drepturi au fost incalcate dupa cum urmeaza:

a) masurile unilaterale de executare, modificare, suspendare sau incetare a contractului individual de munca, inclusiv angajamentele de plata a unor sume de bani, pot fi contestate in termen de 45 de zile calendaristice de la data la care cel interesat a luat cunostinta de masura dispusa;

b) constatarea nulitatii unui contract individual de munca poate fi ceruta de parti pe intreaga perioada in care contractul respectiv se aplica;

c) plata despagubirilor pentru pagubele cauzate si restituirea unor sume care au format obiectul unor plati nedatorate pot fi cerute in termen de 3 ani de la data producerii pagubei.

Art. 212 (1) Cererile referitoare la solutionarea conflictelor individuale de munca vor fi judecate cu celeritate.

(2) Termenele de judecata nu pot fi mai mari de 10 zile.

Art. 213 Partile sunt legal citate daca citatia le-a fost inmanata cel putin cu 5 zile inaintea judecarii.

Art. 214 Hotararile instantei de fond sunt definitive.

Art. 215 Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicarii hotararii.

Art. 216 Dispozitiile prezentei legi referitoare la procedura de solutionare a conflictelor individuale de munca se completeaza in mod corespunzator cu prevederile Codului de procedura civila.

TITLUL IX Sanctiuni

Art. 217 (1) Constituie contraventii urmatoarele fapte si se sanctioneaza astfel:

- a) incalcarea prevederilor prevazute la art. 7 alin. (2), cu amenda de la 15.000 lei la 20.000 lei;
- b) refuzul angajatorului de a incepe negocierea contractului colectiv de munca, cu amenda cuprinsa intre 5.000 lei si 10.000 lei;
- c) nedepunerea spre publicare de catre partile semnatare a contractului colectiv de munca la nivel de grup de unitati sau sector de activitate, cu amenda de 3.000 lei. Responsabilitatea revine solidar partilor;
- d) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 162 alin. (1), cu amenda de la 1.000 lei la 3.000 lei;
- e) nerespectarea prevederii prevazute la art. 194 alin. (1), cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei;
- f) impiedicarea in orice mod a accesului inspectorului de munca pentru constatarea eventualelor contraventii, conform art. 195, de catre oricare dintre partile aflate in conflict, cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor si aplicarea sanctiunilor se fac de catre inspectia Muncii.

(3) Contravențiilor prevazute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozitiile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 218 (1) Constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amenda de la 20.000 lei la 50.000 lei fapta persoanei care, prin amenintari ori prin violente, impiedica ori obliga un angajat sau un grup de angajati sa participe la greva ori sa munceasca in timpul grevei.

(2) Conditionarea sau strangerea, in orice mod, avand ca scop limitarea exercitarii atributiilor functiei membrilor alesi in organele de conducere ale organizatiilor sindicale constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amenda.

(3) Actiunea penala este pusa in miscare la plangerea prealabila a persoanei vatamate, in conformitate cu dispozitiile Codului de procedura penala, cu exceptia infractiunii prevazute la alin. (1).

(4) Declararea grevei de catre organizatori cu incalcarea conditiilor prevazute la art. 191 alin. (1) ori la art. 202–205 constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la o luna la un an sau cu amenda, daca fapta nu constituie o infractiune mai grava.

TITLUL X Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 219 (1) Hotararile judecatoresti de dobandire a personalitatii juridice de catre organizatiile sindicale sau patronale obtinute pana la data intrarii in vigoare a prezentei legi raman valabile.

(2) Federatiile sindicale care si-au dobandit personalitatea juridica la tribunalele judetene au obligatia ca in termen de 90 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi sa solicite transcrierea in Registrul special al federatiilor si confederatiilor sindicale al Tribunalului Municipiului Bucuresti.

(3) Cererea de transcriere prevazuta la alin. (2) va fi insotita de doua copii ale hotararii definitive si irevocabile de dobandire a personalitatii juridice de catre federatia sindicala si ale ultimei hotarari judecatoresti de modificare a statutului, dupa caz.

(4) In termen de 30 de zile de la depunerea cererii, Tribunalul Municipiului Bucuresti va solicita tribunalului judetean dosarul de dobandire a personalitatii juridice de catre federatia sindicala petenta.

Art. 220 Modelul, modul de completare si operare a registrelor speciale ale sindicatelor, respectiv ale organizatiilor patronale prevazute la art. 17 alin. (1) si, respectiv, la art. 59 alin. (1) se stabilesc prin ordin comun al ministrului justitiei si al ministrului muncii, familiei si protectiei sociale, in termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, dupa consultarea partenerilor sociali.

Art. 221(1) Indeplinirea conditiilor de reprezentativitate se constata prin hotarare judecatoreasca.

(2) Verificarea mentinerii conditiilor de reprezentativitate se face din 4 in 4 ani.

(3) Hotararile judecatoresti prin care se constata indeplinirea conditiilor de reprezentativitate a organizatiilor patronale si sindicale conform prezentei legi se comunica Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, care va tine evidenta acestora.

Art. 222 (1) Reprezentativitatea organizatiilor patronale sau sindicale poate fi contestata in instanta de catre organizatiile patronale ori sindicale corespondente la nivel national, de sector de activitate, grup de unitati sau de unitati, in conditiile in care nu mai sunt indeplinite unul ori mai multe dintre criteriile prevazute de art. 51 alin. (1) lit. A–C, respectiv de art. 72 alin. (1) lit. A si B, pe baza carora a fost obtinuta reprezentativitatea in cauza.

(2) Contestatia se depune la instanta judecatoreasca care a acordat reprezentativitatea.

(3) In cazul in care o organizatie patronala sau sindicala semnatarea a unui contract colectiv de munca isi pierde calitatea de organizatie reprezentativa, orice parte interesata indreptatita sa negocieze respectivul contract colectiv de munca are dreptul sa solicite renegocierea contractului colectiv de munca in cauza, anterior termenului de expirare a acestuia. Daca nu se solicita renegocierea, contractul colectiv de munca respectiv ramane in vigoare pana la expirarea termenului pentru care a fost incheiat.

(4) In cazul in care pe parcursul derularii unui contract colectiv de munca angajatorul isi modifica obiectul principal de activitate, ii vor fi aplicabile prevederile contractului colectiv de munca incheiat la nivelul sectorului de activitate in care se incadreaza noul obiect principal de activitate.

Art. 223 Reprezentativitatea organizatiilor patronale si sindicale constatata pana la data intrarii in vigoare a prezentei legi produce efecte dupa data intrarii in vigoare a acesteia numai in conditiile in care intruneste criteriile de reprezentativitate prevazute de prezenta lege.

Art. 224 La data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga:

a) Legea sindicatelor nr. 54/2003, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 73 din 5 februarie 2003, cu modificarile ulterioare;

b) Legea nr. 168/1999 privind solutionarea conflictelor de munca, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 582 din 29 noiembrie 1999, cu modificarile si completarile ulterioare, cu exceptia art. 26-39, care se abroga de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a ordinului comun al ministrului muncii, familiei si protectiei sociale si al ministrului justitiei prevazut la art. 177;

c) Legea patronatelor nr. 356/2001, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 380 din 12 iulie 2001, cu modificarile ulterioare;

d) Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de munca, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 184 din 19 mai 1998, cu modificarile si completarile ulterioare;

e) Legea nr. 109/1997 privind organizarea si functionarea Consiliului Economic si Social, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 141 din 7 iulie 1997, cu modificarile si completarile ulterioare;

f) Hotararea Guvernului nr. 369/2009 privind constituirea si functionarea comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice centrale si la nivel teritorial, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 227 din 7 aprilie 2009, cu modificarile si completarile ulterioare.

Aceasta lege a fost adoptata in temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constitutia Romaniei, republicata, in urma angajarii raspunderii Guvernului in fata Camerei Deputatilor si a Senatului, in sedinta comuna din data de 18 aprilie 2011.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR / IOAN OLTEAN

LISTA

cuprinzand ministerele si alte institutii publice in cadrul carora se vor organiza comisii de dialog social

1. Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale
2. Ministerul Administratiei si Internelor
3. Ministerul Finantelor Publice
4. Ministerul Justitiei
5. Ministerul Apararii Nationale
6. Ministerul Dezvoltarii Regionale si Turismului
7. Ministerul Mediului si Padurilor
8. Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri
9. Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale
10. Ministerul Transporturilor si Infrastructurii
11. Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului
12. Ministerul Culturii si Patrimoniului National
13. Ministerul Sanatatii
14. Ministerul Comunicatiilor si Societatii Informationale
15. Ministerul Afacerilor Externe
16. Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului
17. Autoritatea Nationala pentru Reglementarea si Monitorizarea Achizitiilor Publice

- model -

Institutia publica care raporteaza

RAPORT
privind activitatea comisiei de dialog social pe luna .....

Nr. crt.	Data sedintei comisiei de dialog social	Ordinea de zi		Rezumatul concluziilor sau al eventualelor rezolutii
		Punct propus	Initiator	

Presedintele Comisiei de dialog social,

.....
(semnatura)

REGULAMENT-CADRU
privind constituirea si functionarea comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice centrale

I. Componenta comisiilor de dialog social

Din cadrul comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice centrale fac parte:

1. reprezentanti ai ministerelor – secretarii de stat, precum si conducatorii institutiilor publice, autoritati si agentii aflate in coordonarea sau subordonarea ministerelor, numiti prin ordin al ministrului;
2. reprezentanti ai partenerilor sociali – reprezentantii confederatiilor sindicale si patronale reprezentative la nivel national, conform copiilor hotararilor judecatoresti definitive depuse la

secretariatul comisiei de dialog social. Organizatiile sindicale si patronale membre ale comisiilor de dialog social vor desemna cate un titular si cate un supleant pentru comisiile de dialog social de la nivelul ministerelor si al institutiilor publice prevazute in anexa nr. 1 la lege;

3. experti – organizatiile sindicale si patronale, in functie de tematica abordata, pot fi asistate de experti, care vor participa in baza unui mandat acordat de confederatie;

4. invitati – la propunerea presedintelui comisiei de dialog social, plenul comisiei poate aproba participarea unor invitati cu statut nepermanent. In cazul dezbaterii care necesita participarea reprezentantilor altor institutii publice, autoritati si agentii, presedintele comisiei de dialog social are obligatia de a-i invita la sedintele comisiei;

5. reprezentantul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale – la lucrarile comisiilor de dialog social din ministere si din alte institutii publice prevazute in anexa nr. 1 la lege va fi invitat un reprezentant al Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, pentru asigurarea asistentei metodologice.

II. Functionarea comisiilor de dialog social

1. Presedintia comisiei este asigurata de un secretar de stat sau, in situatii speciale, cu acordul partenerilor de dialog social, de catre un alt reprezentant al ministerului, imputernicit prin ordin al ministrului, ori, in cazul institutiilor publice prevazute in anexa nr. 1 la lege de un reprezentant imputernicit de conducatorul institutiei publice.

Presedintele comisiei are urmatoarele atributii:

a) conduce sedintele comisiei de dialog social;

b) convoaca membrii comisiei, precum si invitatii la sedintele acesteia;

c) asigura prezenta la lucrarile sedintelor comisiei de dialog social a reprezentantilor altor autoritati si agentii aflate in coordonarea sau subordonarea ministerului sau a institutiei publice in cauza.

2. Secretariatul comisiei de dialog social se asigura de catre institutia publica in cadrul careia aceasta functioneaza.

3. Secretariatul comisiei de dialog social are urmatoarele atributii:

a) intocmirea si comunicarea ordinii de zi;

b) difuzarea documentelor de lucru pentru sedintele comisiei;

c) redactarea minutei pentru fiecare sedinta, precum si transmiterea acesteia catre partenerii sociali, Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale si Consiliul Economic si Social;

d) evidenta hotararilor judecatoresti definitive privind reprezentativitatea partenerilor sociali, in copie legalizata.

4. Comisiile de dialog social se intrunesc lunar sau ori de cate ori este necesar, in baza unei convocari facute de presedintele comisiei. Convocarea comisiei se face in scris, cu cel putin 3 zile lucratoare inaintea datei de desfasurare, cu comunicarea ordinii de zi si a documentelor de lucru. Ordinea de zi poate fi completata cu alte puncte, cu aprobarea plenului comisiei.

5. Presedintele comisiei poate convoca o sedinta extraordinara a comisiei de dialog social pentru dezbaterea unor probleme cu caracter urgent sau la cererea motivata a unor parteneri sociali.

6. Sedintele comisiei de dialog social convocate pentru dezbaterea unor acte normative se intrunesc dupa ce actul normativ propus a fost aprobat de conducerea ministerului si inainte de transmiterea proiectului spre avizare la alte ministere.

7. Sedinta comisiei de dialog social nu necesita intrunirea unui anumit cvorum, prezenta partenerilor sociali fiind voluntara, procedura de convocare fiind respectata daca a fost facuta in termen legal.

8. Punctele de vedere adoptate in comisiile de dialog social se considera acceptate de catre partenerii sociali ai caror reprezentanti nu au fost prezenti la sedintele de comisie la care au fost invitati sa participe. La propunerile formulate in scris de partenerii sociali, initiatorul actului normativ sau al altor proiecte are obligatia de a da un raspuns motivat in termen de 5 zile lucratoare de la data sedintei comisiei.

9. Dupa fiecare sedinta a comisiei de dialog social secretariatul acesteia intocmeste o minuta, care este difuzata partenerilor sociali in sedinta urmatoare, spre aprobare. Minuta respectiva este transmisa si Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, precum si Consiliului Economic si Social.

10. Presedintele comisiei de dialog social va pune la dispozitia partenerilor sociali informatiile disponibile necesare formularii unui punct de vedere argumentat.

11. Punctele de vedere ale partenerilor sociali cu privire la actele normative supuse dezbaterii in comisie vor fi inaintate secretariatului comisiei de dialog social in forma scrisa, dupa modelul: text initial – propunere de modificare – motivare.

12. Pentru dezbaterea unor probleme cu caracter specific se pot constitui grupuri de lucru, cu participarea reprezentantilor desemnati nominal de partenerii sociali, membri ai comisiei cu mandat determinat.

13. Actele normative dezbatute in cadrul comisiei de dialog social vor fi insotite in circuitul de avizare de minuta sedintei comisiei de dialog social, in care sunt consemnate punctele de vedere ale partenerilor sociali referitoare la actul normativ discutat.

REGULAMENT-CADRU

privind constituirea si functionarea comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice locale

I. Componenta comisiilor de dialog social

Din cadrul comisiilor de dialog social la nivelul administratiei publice locale fac parte:

1. prefectul, precum si reprezentanti ai prefectului si ai serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor si ale celorlalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale, numiti prin ordin de catre prefect;

2. presedintele consiliului judetean sau primarul general al capitalei, pentru municipiul Bucuresti;

3. reprezentantii partenerilor sociali - reprezentantii confederatiilor sindicale si patronale reprezentative la nivel national, conform copiilor hotararilor judecatoresti definitive depuse la secretariatul comisiei de dialog social constituite la nivelul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale. Secretariatul comisiei de dialog social constituite la nivelul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale va transmite comisiilor de dialog social constituite la nivel judetean si al municipiului Bucuresti lista confederatiilor patronale si sindicale reprezentative la nivel national, conform acestor hotarari judecatoresti. Organizatiile sindicale si patronale reprezentative la nivel national vor desemna cate un titular si cate un supleant pentru comisiile de dialog social de la nivel judetean din structurile proprii in teritoriu;

4. experti - organizatiile sindicale si patronale, in functie de tematica abordata, pot fi asistate de experti, care vor participa in baza unui mandat;

5. invitati - la propunerea presedintelui comisiei de dialog social, plenul comisiei poate aproba participarea unor invitati cu statut nepermanent. In cazul dezbaterii care necesita participarea reprezentantilor altor institutii publice, presedintele comisiei de dialog social are obligatia de a-i invita la sedintele comisiei;

6. reprezentantul inspectoratului teritorial de munca - la lucrarile comisiilor de dialog social constituite in plan teritorial va fi invitat un reprezentant al Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, pentru asigurarea asistentei metodologice.

II. Functionarea comisiilor de dialog social

1. Presedintia comisiei, in baza principiului copresedintiei, este asigurata de prefect si de presedintele consiliului judetean sau de primarul general al capitalei, pentru municipiul Bucuresti.

2. Secretariatul comisiei de dialog social se asigura de catre institutia publica in cadrul careia aceasta functioneaza.

3. Secretariatul comisiei de dialog social are urmatoarele atributii:

a) convocarea membrilor comisiei la sedintele acesteia;

b) intocmirea si comunicarea ordinii de zi;

c) difuzarea documentelor de lucru pentru sedintele comisiei;

d) redactarea minutei pentru fiecare sedinta, precum si transmiterea acesteia membrilor comisiei si secretarului de stat responsabil pentru dialog social din cadrul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

4. Comisiile de dialog social se intrunesc lunar sau ori de cate ori este necesar, in baza unei convocari facute de presedintele comisiei. Convocarea comisiei se face in scris, cu cel putin 3 zile lucratoare inaintea datei de desfasurare, cu comunicarea ordinii de zi si a documentelor de lucru. Ordinea de zi poate fi completata cu alte puncte, cu aprobarea plenului comisiei.

5. Presedintele comisiei poate convoca o sedinta extraordinara a comisiei de dialog social pentru dezbaterea unor probleme cu caracter urgent sau la cererea motivata a unor parteneri sociali.

6. Sedinta comisiei de dialog social nu necesita intrunirea unui anumit cvorum, prezenta partenerilor sociali fiind voluntara, procedura de convocare fiind respectata daca a fost facuta in termen legal.

7. Punctele de vedere adoptate in comisiile de dialog social se considera acceptate de catre partenerii sociali ai caror reprezentanti nu au fost prezenti la sedintele de comisie la care au fost invitati sa participe. La propunerile formulate in scris de partenerii sociali, initiatorul actului normativ sau al altor proiecte are obligatia de a da un raspuns motivat, in termen de 5 zile de la data sedintei comisiei.

8. Dupa fiecare sedinta a comisiei de dialog social secretariatul acesteia intocmeste o minuta, care este difuzata partenerilor sociali in sedinta urmatoare, spre aprobare. Minuta respectiva este transmisa si secretarului de stat responsabil pentru dialog social din cadrul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale.

9. Presedintele comisiei de dialog social va pune la dispozitia partenerilor sociali informatiile disponibile necesare elaborarii unui punct de vedere argumentat.

10. Punctele de vedere ale partenerilor sociali cu privire la actele normative supuse dezbaterii in comisie vor fi inaintate secretariatului comisiei de dialog social in forma scrisa, dupa modelul: text initial – propunere de modificare – motivare.

11. Pentru dezbaterea unor probleme cu caracter specific se pot constitui colective de lucru, cu participarea reprezentantilor desemnati nominal de partenerii sociali, membri ai comisiei cu mandat determinat.